

Nestrpnost se z ulic seli v bolnišnice

V Splošni bolnišnici Jesenice so ob svetovnem dnevu nenasilja opozorili na nasilje nad zdravstvenimi delavci.

stran 8

Dijakom pokaže, da fizika ni nekaj groznega

Priljubljeni profesor fizike Matej Erjavec je prejel najvišje priznanje Gimnazije Jesenice, zlati znak.

stran 11

jeseeniške novice^{GG}

ČASOPIS OBČINE JESENICE, 15. OKTOBRA 2021, ŠTEVILKA 18

Najlepše cvetlične zasaditve v občini

Tridesetim lastnikom najlepših cvetličnih zasaditev so podelili priznanja.

URŠA PETERNEL

Občina Jesenice že od leta 2003 izvaja akcijo Najlepša cvetlična zasaditev, s katero želi občane spodbuditi k še lepši podobi svojih balkonov, vrtov in poslovnih objektov. Izvedla jo je tudi letos, v njej pa je tokrat sodelovalo skoraj petdeset sodelujočih v štirih kategorijah – najboljši balkoni, najboljši vrtovi, najboljši nageljni in najboljši poslovni objekti. Konec septembra je v Kolpernu potekala zaključna prireditev, na kateri je župan Blaž Račič tridesetim lastnikom najlepših zasaditev podelil priznanja in nagrade. V kategoriji najboljši balkon v stanovanjski hiši so priznanja prejeli: Marija Dobravec, Alma Finžgar, Lovro Gričar, Marija Grošelj Reichman, Jasna in Karina Hmeljak, Marjanca Mandeljč, Romana Markovič, Špela in Peter Noč, Radojko Rajaković, družina Razinger, družini Srpcič - Hmeljak, Miranda Sušan, Ivica Svetlin, Anica in Nina Trpin in Anica Vidmar. Priznanja v kategoriji najboljši balkon v večstanovanjski stavbi so prejeli: Meta

Eno od nagrad v kategoriji najboljši balkon v stanovanjski hiši je prejela Ivica Svetlin.

Bohinc, Monika Komic, Jolanda Nemeček, Viktorija Resman, Milan Tomič ter Tončka in Mehmed Trako. V kategoriji najboljši cvetlični vrt sta bili podeljeni dve priznanji, in sicer Marini Koblar in Franki Štefelin,

prav tako tudi v kategoriji najboljši nageljni, kjer sta ju prejela Slavko Lasnik in Ivica Škufca. Priznanje v kategoriji najlepše ocvetličeni poslovni objekt pa so prejeli: Apartma pod Skalco, Ejga Guest hou-

se, Okrepčevalnica Rondo, Trgovina Štof in Tea-ter bar. Za program na prireditvi so poskrbeli člani Folklorne skupine Juliana ter Andraž Vovk in Bine Baloh iz dua Bufetkarja, program pa je povezovala Ana Pirih.

Še mesec dni do Čufarjevih dnevov

Bliža se festival ljubiteljskih gledališč Čufarjevi dnevi, ki bo potekal od 14. do 19. novembra. Prijavljenih je štirinajst predstav, selektor Jakob Jaša Kenda jih bo izbral pet.

JANKO RABIČ

Zdaj gre zares! Po kar nekaj negotovostih in slabšem odzivu ljubiteljskih gledališč in igralskih skupin člani organizacijskega odbora 34. Čufarjevih dni pri Gledališču Toneta Čufarja Jesenice nadaljujejo priprave v višji prestavi. Na objavljeni razpis je kljub znanim težavam zaradi manjšega števila izdelanih predstav prispelo štirinajst prijav za sodelovanje. Sedaj so na »situ« selektorja Jakoba Jaše Kende, ki mora izbrati pet predstav, ki se bodo od 14. do 19. novembra potegovala za naklonjenost strokovne žirije in občinstva.

Najbolje ocenjene predstave in ljubiteljski igralci bodo nagrajeni s štirimi Čufarjevimi plaketami. Več podrobnosti je že znanih v okviru spremljevalnega programa. V avli gledališča bo na ogled del razstave iz Kosove graščine o gledališkem in filmskem igralcu Mihi Balohu, ki je izjemno kariero začel na jeseeniškem odru. Spomnili se bodo tudi lani preminulega večletnega predsednika organizacijskega odbora Borisa Breganta. Zanimiva novost bodo literarni večeri pred predstavami, na katerih bodo ljubiteljski igralci predstavili svojo poezijo.

Dosežek Fotografskega društva Jesenice

Fotografsko društvo Jesenice je bilo ponovno izbrano za najbolj uspešno fotografsko društvo v državi.

JANKO RABIČ

Člani Fotografskega društva Jesenice se lahko pohvalijo z novim dosežkom. Tako kot že nekaj prejšnjih let so bili tudi za leto 2020 izbrani za najbolj uspešno fotografsko društvo v Sloveniji. Na podlagi točkovanja Fotografske zveze Slovenije za organizacijo razstav in sodelovanje članov na preglednih in drugih razstavah so zbrali 22.402 točki in krepko prehiteli drugouvrščeni Digitalni foto klub iz Celja

(15.624 točk). Na tretje mesto se je uvrstilo Fotografsko društvo Janez Puhar Kranj (9880 točk). Tudi med desetimi najuspešnejšimi avtorji so kar štirje člani jeseeniškega društva. Jasmin Suljanović je po zbranih točkah zasedel 3. mesto, Sandi Novak 4., Aleksander Čufar 5. in Nik Bertancelj 9. mesto. Na prvo mesto se je sicer uvrstil Peter Balantič iz Digitalnega Foto Kluba. Skupaj je v točkovanju sodelovalo osem slovenskih klubov in 109 posameznikov.

OBČINSKE NOVICE

Ogrevanje bo dražje za polovico

Za okrog 4200 odjemalcev v jeseeniški občini se je v začetku meseca začela ogrevalna sezona, a zneski na položnicah za oktober bodo za petdeset odstotkov višji.

stran 3

KULTURA

Fotografski natečaj Abstract 2021

Zlato medaljo na mednarodnem fotografskem natečaju v temi A – Abstract je prejela Sonja Janša Gazič za fotografijo Mehurčki 2.

stran 6

ZANIMIVOSTI

Petsto let Kosove graščine

Kosova graščina letos praznuje petstoletnico. Leta 1521 jo je zgradil Žiga Dietrichstein, kasneje so bili v njej ljudska šola, uradi, sodišče, med vojno pa zapor ...

stran 12

ZANIMIVOSTI

Se prepoznate na fotografiji?

Jeseničanka Alenka Šifrer išče prijatelje s fotografije, ki je nastala leta 1974 na morju v Novigradu. Če se prepoznate, se ji oglasite.

stran 16

OBČINSKE NOVICE

Infrastruktura izboljšuje razvojne priložnosti

V občini Jesenice se z jesenjo zaključuje intenzivno investicijsko (gradbeno) leto. Od pomladi naprej so bila odprta številna gradbišča, na katerih sta bili posodobljeni prometna in komunalna infrastruktura. Na nekaterih gradbiščih so dela končana, na nekaterih pričakujemo skorajšnji zaključek del. Na nekaterih se bodo dela šele začela in se bodo nadaljevala ob ugodnih vremenskih razmerah še letos in prihodnje leto. Z izboljšanjem infrastrukture se dviga raven kakovosti bivanja, odpirajo se nove (tudi poslovne) priložnosti.

Na Jesenicah smo se letos lahko veselili številnih posodobitev. Prenovljen je bil most na državni cesti čez železniško progo pri Gimnaziji Jesenice. V okviru temeljite prenove gorenjske železniške proge je bil zgrajen nov podvoz pod železnico na Slovenskem Javorniku, ki bo v prihodnje omogočil dostop težkim tovornjakom do obratov podjetja

Župan Blaž Račič

pridobili tudi iz drugih (državnih, EU) virov. Na področju prenove komunalne opreme smo zaključili gradnjo infrastrukture na Cesti bratov Stražišar, zaključuje se gradnja v neposredni okolici Osnovne šole Poldeta Stražišarja ter na Lipcah. Nadaljujemo pripravo dokumentacije za nadaljevanje obnove komunalne opreme na območju krajevne skupnosti Sava (Delavska, Kejžarjeva, Industrijska, Ulica bratov Rupar). V okviru državnega projekta

Na Jesenicah smo se letos lahko veselili številnih posodobitev.

SIJ Acroni. S tem se bo pritisk tovrnega prometa na najožjem delu ceste v Trebežu omilil in – to je bistveno – povečala se bo varnost udeležencev v prometu na tem odseku. Pripravljamo se na gradnjo cestne povezave pod novim mostom do obratov podjetja SIJ Acroni, ki obsega tudi ureditev novega križišča na Slovenskem Javorniku ter novega prehoda za pešce čez cesto in avtobusnih postajališč na območju tik ob domu Julke in Albina Pibernika oziroma Turistu.

Poleg tega smo letos sklenili pomemben del urejanja cestne in komunalne infrastrukture na območju poslovne cone Jesenice, to je na območju nekdanjih železarskih obratov vzhodno od občinske stavbe, prenovljen je tudi odsek Prešernove ceste. Za navedeni investiciji smo pridobili znatna evropska sredstva. Degradirana železarska zemljišča bodo lahko v prihodnje investitorji urejali skladno s svojimi potrebami in načrti, jih namenili razvoju novih dejavnosti in, kar je za lokalno skupnost zelo pomembno, odpiranju novih delovnih mest.

Urejanje infrastrukture na območju poslovne cone še ni zaključena in se bo v prihodnje nadaljevala v okviru finančnih zmožnosti proračuna Občine Jesenice, pri čemer se nadajamo tudi, da bomo sredstva za ta namen

gradnje druge cevi avtocestnega predora Karavanke je bil na Hrušici zgrajen nov most čez Savo Dolinko.

Na področju cestne infrastrukture se pripravljamo na začetek del za obnovo ceste v Planini pod Golico. Izvajalec je bil izbran in bo po načrtih dela na odseku od transformatorja do žičnice začel izvajati letos (če bodo vremenske razmere dopuščale) in jih zaključil v 2022, na odseku od Prihodov do transformatorja pa v letu 2023. Pripravljamo tudi dokumentacijo za obnovo dotrajanega mostu na Žerjavcu, po katerem je zagotovljen dostop do Plavškega Rovta.

Vlaganja v posodobitve cest in ostale cestne infrastrukture, kanalizacije, vodovoda, plinovoda, vročevoda in podobnih napeljav so za vsako lokalno skupnost velikega pomena. Od razpoložljivih sredstev občinskega proračuna in uspešnosti pri črpanju sredstev z različnih razpisov so odvisna nadaljnja vlaganja v posodobitve. Z investicijami v posodobitve infrastrukture pomembno izboljšujemo raven kakovosti bivanja in ustvarjamo nove priložnosti. Pred nami je sicer še veliko nalog, ki jih moramo opraviti, da bi bili lahko s stanjem javne infrastrukture še bolj zadovoljni, a smo za letos (tudi glede na naše zmožnosti) z opravljenim lahko zadovoljni.

Sprejemali bodo proračun za dve leti

Predloga proračunov za leti 2022 in 2023 sta še do dvajsetega oktobra v javni razgrnitvi.

URŠA PETERNEL

Na Občini Jesenice so pripravili predloga proračunov za leti 2022 in 2023, ki sta še do 20. oktobra v javni razgrnitvi. V tem času lahko vsi zainteresirani svoje pripombe podajo na sedežih krajevnih skupnosti, v avli Občine Jesenice ali pa jih posredujejo na naslov Občine Jesenice.

V predlogu proračuna za leto 2022 bodo prihodki in prejemki znašali 22,4 milijona evrov, odhodki in izdatki pa 25,5 milijona evrov. Razliko bodo pokrili z ostan-

kom sredstev na računu, občina pa naj bi se tudi zadolžila v višini dva milijona evrov. Za investicije naj bi namenili 8,8 milijona evrov, največje naložbe pa bodo nadaljevanje obnove Ruardove graščine, začetek celostne prenove objekta na Titovi 78a za potrebe zdravstvenega doma, začetek obnove Vrtca Jesenice – enote Julke Pibernik, objekta Hrušica 55a, telovadnice pri OŠ Poldeta Stražišarja, izgradnja vodovoda Betel-Planina pod Golico–Plavški Rovt, sofinanciranje obnove regionalne ceste ... Prihod-

nje leto bodo izvedli tudi prvih dvanajst projektov, izglasovanih v participativnem proračunu, v skupni vrednosti 124 tisoč evrov. V letu 2023 pa je v predlogu proračuna predvideno, da bodo prihodki in prejemki znašali 25,3 milijona evrov, prav toliko pa tudi odhodki in izdatki. V letu 2023 naj bi se Občina Jesenice zadolžila še za 2,7 milijona evrov. Nadaljevali se bodo največji projekti, začeti v letu 2022, med drugim obnova Ruardove graščine, pri čemer računajo, da bodo v letu 2023 pridobili 2,3 milijona

evrov sofinanciranja s strani ministrstva za kulturo. Med novimi načrtovanimi projekti pa sta med drugim komunalno opremljanje območja OPPN Partizan ter odkup zemljišč za novo knjižnico. Izvedli pa bodo tudi enajst izglasovanih projektov participativnega proračuna v skupni vrednosti 138.500 evrov.

S predlogoma proračunov se bodo v prvi obravnavi seznanili jeseniški občinski svetniki na oktobrski seji, medtem ko je predvideno, da naj bi proračuna potrdili na decembrski seji.

Župan Račič: Vztrajamo pri boju za bolnišnico

Potem ko je lokacijo za gradnjo nove regijske bolnišnice pred časom že ponudila Radovljica, se je zdaj v igro vključila še Mestna občina Kranj.

URŠA PETERNEL

Župani enajstih gorenjskih občin so prejšnji mesec podpisali pismo podpore za širitev regijske bolnišnice v Mestni občini Kranj.

»Širitev splošne bolnišnice Gorenjske na območju Mestne občine Kranj bo omogočila najlažji dostop do zdravstvenih storitev največjemu deležu prebivalstva regije, hkrati pa razpolaga z najmočnejšo zaledno infrastrukturo (stanovanjska naselja, šole, vrtci itd.), potrebno za učinkovito delovanje,« piše v pismu podpore, ki so ga podpisali župani Mestne

občine Kranj in občin Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas - Poljane, Jezersko, Naklo, Pred dvor, Šenčur, Škofja Loka, Trzin, Železniki in Žiri.

Na podpis se je odzval jeseniški župan Blaž Račič, ki je dejal, da ga prizadevanja Kranja za gradnjo regijske bolnišnice v njihovi občini ne presenečajo, saj se, kot pravi, vsak župan bori za razvoj svoje občine. Ne presenečajo ga niti podpisniki pisma podpore, saj so pismo podpore podpisali predvsem župani, katerih občine so bližje Kranju kot Jesenicam. »Presenečajo pa ta prizade-

vanja zato, ker so tako vsem gorenjskim županom kot sami državi znana in večkrat poudarjena vsa dejstva in argumenti Občine Jesenice, zakaj je pomembno, da dejavnost splošne bolnišnice z nadgradnjo v regijsko bolnišnico ostane na Jesenicah. Če pustimo ob strani dejstvo, da imajo Jesenice že več kot 125-letno tradicijo zdravstvene dejavnosti, je treba poudariti predvsem to, da pri izbiri lokacije regijske bolnišnice odločevalci ne bi smeli upoštevati le prostorskega vidika, temveč tudi socialnega, ekonomskega, gospodarskega in izobraže-

valnega, ne nazadnje pa tudi zagotavljanje enakomerne razvoja delov regije. Slednjega bi se morali zavedati tudi kolegi župani pri svojih strateških usmeritvah in željah,« je dejal župan Račič. Kot je poudaril, so jasno podpora jeseniški lokaciji izrazili občinski sveti občin Kranjska Gora, Kobarid in Bovec. Zatrnil je še, da se bodo za ohranitev splošne bolnišnične dejavnosti na Jesenicah borili še naprej. Spomnimo, lokacijo za gradnjo nove regijske bolnišnice je ponudila tudi Občina Radovljica, torej so zdaj v igri že tri gorenjske občine.

Pri nadaljevanju obnove graščine računajo na državo

URŠA PETERNEL

Župan Občine Jesenice Blaž Račič je na zadnji seji občinskega sveta občinske svetnike seznanil s problematiko obnove Ruardove graščine. Obnova je namreč začasno ustavljena, potem ko so konec lanskega leta ugotovili, da je objekt močno okužen z lesno gobo. Občina Jesenice je zato avgusta letos objavila razpis za izbi-

ro izvajalca sanacije. A če naj bi po projektantski oceni stroški sanacije znašali 900 tisoč evrov, so na razpisu prejeli ponudbo izvajalca, ki je stroške sanacije lesne gobe ocenil na dva milijona evrov.

Kot je na seji občinskega sveta dejal župan Blaž Račič, zdaj računajo na pomoč države, Stara Sava je namreč kulturni spomenik državnega pomena. Na nedavnem

sestanku na ministrstvu za kulturo so pristojne seznanili s problematiko in izvedli, da obstaja možnost pridobitve sredstev za obnovo kulturnih spomenikov v sklopu načrta za okrevanje in odpornost. Razpis naj bi bil objavljen novembra, rezultati pa znani spomladi prihodnje leto. Kot je dejal župan Račič, morajo zdaj pripraviti načrt upravljanja in posodobiti

izvedbene projekte, s katerimi se bodo prijavi na razpis. Župan je optimističen glede izida razpisa, glede na dosežanje razgovore imajo dobre možnosti, da sredstva za sanacijo tudi pridobijo. Kot je na seji dejal župan, naj bi po navedbah strokovnjakov lesna goba čez zimo mirovala, tako da bodo z vsemi deli počakali do pomladi.

OBČINSKE NOVICE

Ogrevanje bo dražje za polovico

Za okrog 4200 odjemalcev v jeseniški občini se je v začetku meseca začela ogrevalna sezona, a zneski na položnicah za oktober bodo za petdeset odstotkov višji, kot so bili septembra.

URŠA PETERNEL

Prvega oktobra se je začela ogrevalna sezona pri tistih porabnikih v jeseniški občini, ki so priključeni na vročevod. Gre za okrog 150 stanovanjskih (z več kot štirimi stanovanji) in poslovno-stanovanjskih objektov oziroma skupaj okrog 4200 odjemalcev. Za njihovo ogrevanje skrbi podjetje ENOS OTE, ki za Občino Jesenice opravlja gospodarsko javno službo oskrbe s toploto. Kot

odstotkov, je napovedal Pajk. Glavni razlog za višje cene je ogromno zviševanje cene zemeljskega plina in cene emisijskih kuponov, je pojasnil Pajk in dodal, da še ne morejo napovedati, kako se bodo cene gibale v prihodnjih mesecih. Dobavitelj toplote za ENOS OTE je sicer podjetje ENOS. Število odjemalcev, priključenih na vročevod, se zadnjih pet let bistveno ne spreminja, je povedal Pajk,

Glede na podatke v medijih se bodo cene ogrevanja v nekaterih drugih občinah dvignile za od dvajset do trideset odstotkov, zakaj torej na Jesenicah kar petdesetodstotni dvig? Robert Pajk je dejal, da dviga cen v drugih občinah ne more komentirati, je pa poudaril, da podatki niso primerljivi, možno je tudi, da so drugod cene postopoma dvigovali že čez leto.

je povedal direktor podjetja Robert Pajk, se bo ogrevanje letos tudi na Jesenicah – tako kot v drugih občinah – podražilo. Povprečna cena ogrevanja za mesec oktober bo tako od septembrske cene višja za okrog petdeset

se je pa v zadnjih desetih letih količina odjemalcem prodane toplote (merjeno v MWh) zaradi z varčevanja pri odjemalcih, energetske sanacije večstanovanjskih objektov in stalnega posodabljanja vročevodnega

Ogrevanje na Jesenicah bo dražje.

omrežja zmanjšala za okoli trideset odstotkov. Podjetje ENOS OTE je lani poslovalo z dobičkom iz poslovanja v višini nekaj manj kot 115 tisoč evrov. Dejavnost oskrbe s toploto je na Jesenicah vrsto let prinašala izgubo, po Pajkovem pojasnilu pa je izboljšanje poslovanja predvsem »posledica optimizacije delovnih procesov, sprotnega izvajanja postopkov izterjave pri neplačnikih in vpliva mehanizma regulaci-

je cene MWh toplote ob upoštevanju planirane in realizirane prodaje toplote. Bodo pa dobiček iz poslovanja tako kot v preteklih letih upoštevali pri mesečnih izračunih prodajne cene MWh toplote. »To pomeni v prihodnji kurilni sezoni nižje končne prodajne cene MWh toplote, kot bi jih lahko uveljavili ob obveznem upoštevanju mehanizma regulirane cene toplote,« je napovedal direktor.

PVC OKNA, VRATA, ROLETE IN ŽALUZIJE

MBA
SCHÜCO

JESENICE, 04/586 33 70
GSM: 040/201 488

KRANJ, 04/236 81 60
GSM: 051/621 085

**– za novogradnje
– zamenjava starih oken**

www.oknamba.si

Urnik cepljenja v ZD Jesenice

Naročanje na cepljenje proti koronavirusu v Zdravstvenem domu (ZD) Jesenice ni potrebno. Cepijo s cepivom Comirnaty proizvajalca Pfizer-BioNTech, ta mesec bodo cepili še v četrtek, 21. oktobra, med 14. in 20. uro, ter v četrtek, 28. oktobra, med 14. in 18. uro. Med prvim in drugim odmerkom mora miniti vsaj 21 dni, drugi odmerek pa je treba prejeti v roku 42 dni po prejemu prvega odmerka. Po 1. novembru bodo začeli cepiti tudi proti sezonski gripi, cepljenje bo brezplačno in bo potekalo brez naročanja, so zapisali v ZD Jesenice.

NOVO

Ob 30-letnici samostojnosti Slovenije

Avtor knjige Branko Celar kot dober poznavalec problematike državnih meja in reševanja mednarodnih mejnih sporov v treh poglavjih opisuje »trilogijo« vzpostavljanja slovenskih meja.

32 EUR
+ poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Poština se zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

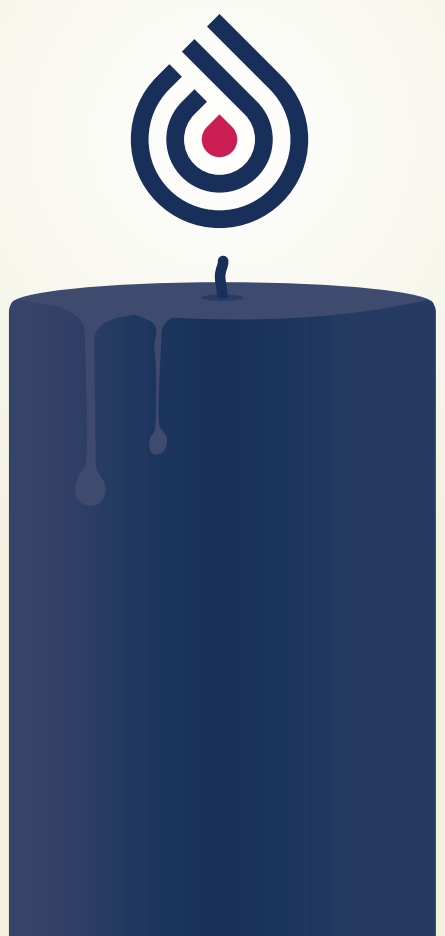

V Sloveniji prižgemo tudi do 15 milijonov sveč letno.

V **JEKO** smo vam omogočili prižig virtualne sveče, ki jo lahko skupaj s posvetilom prižgete vse dni v letu.

V spomin, ki nikoli ne ugasne.

www.jeko.si/virtualna-sveca

jeseniške novice

WWW.JESENICE.SI

Jeseniške novice so priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Urša Peternel, 041/570 942, ursa.peternel@g-glas.si

NAMESTNICA ODGOVORNE UREDNICE
Marjana Ahačič, 031/352 514, marjana.ahacic@g-glas.si

UREDNIŠKI ODBOR:
Ines Dvoršak (predsednica), Urša Peternel, Janko Rabič, novice.jesenice@jesenice.si

LEKTORIRANJE
Maja Stržinar

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

OGLASNO TRŽENJE
Mateja Žvižaj, 041/962-143, mateja.zvizaj@g-glas.si

Nenaročenih prispevkov in pisem bralcev ne honoriramo.

Jeseniške novice, št. 18/letnik XVI so priloga časopisa Gorenjski glas, št. 82, ki je izšel 15. oktobra 2021. Jeseniške novice so priložene Gorenjskemu glasu in brezplačno poslane v vsa gospodinjstva v občini Jesenice, izšle so v nakladi 25.970 izvodov. Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 15. ure, sredo od 8. do 16. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Tiskarsko središče d. o. o. / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

OBČINSKE NOVICE

Informator o športnih programih

Izšla je publikacija o športnih programih, ki jih izvajajo športna društva in klubi.

URŠA PETERNEL

Občina Jesenice je skupaj z Zavodom za šport Jesenice in Športno zvezo Jesenice pripravila informator o športnih programih v občini Jesenice v letu 2021/2022. V njem bodo otroci oziroma mladostniki ter njihovi starši našli vse potrebne informacije o posameznih športnih programih, ki jih izvajajo jeseniška športna društva in klubi v šolskem letu 2021/2022 ter se jim zainteresirani otroci in mladostniki od 3. do 15. leta starosti lahko še priključijo. Informator je ena od aktivnosti, katerih cilj je pogostejše udejstvovanje pri športno-gibalnih aktivnostih in bolj aktivno preživljanje prostega časa. To sta namreč pomembna dejavnika, ki dolgoročno vplivata na boljši razvoj in zdravje otrok in mladostnikov, številni pozitivni učinki pa vplivajo na te

Informator o športnih programih v občini Jesenice v letu 2021/2022

posameznike tudi kasneje v odraslih letih, poudarjajo na Občini Jesenice. Starši in otroci bodo informator prejeli v šolah in vrtcih, v elektronski obliki pa je na voljo tudi na spletni strani Občine Jesenice.

Požarna in energetska sanacija se zaključujeta

URŠA PETERNEL

V Splošni bolnišnici Jesenice se zaključujeta požarna in energetska sanacija. Oba projekta sta se sicer zaradi epidemije nekoliko zavlekla, a energetska sanacija bo zaključena še letos, požarna pa januarja prihodnje leto. Letos so v bolnišnici preno-

vili tudi lekarno in laboratorij. V kratkem pa se bo začela še ena investicija, in sicer dograditev intenzivnega bloka. Projekt je vreden dva milijona evrov, ministrstvo za zdravje ga je odobrilo poleti. Ta čas potekajo priprave na začetek del, ki naj bi bila zaključena prihodnje poletje.

Bolnišnica je v sklopu energetske sanacije dobila tudi novo fasado. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Pohitrite svoj računalnik!

- vgradnja hitrega elektronskega SSD diska
- za večino prenosnih in namiznih računalnikov
- odlična poživitev starejših računalnikov
- stroški običajno 100 - 130 €

Ne odlašajte! Vaš čas je dragocen. Kupon je veljaven do 15. 11. 2021.

3BM d.o.o., Cesta železarjev 7a, 4270 Jesenice, www.3bm.si, 3bm@siol.net, tel.: (04) 58-36-444

~10% kupon

Odgovori na vprašanja občinskih svetnikov

URŠA PETERNEL

Zapornica in kamere na deponiji

Občinska svetnica Maja Otovič je v imenu svetniške skupine SD dala pobudo, naj se na deponiji Mala Mežakla postavi zapornica ter namestijo nadzorne kamere. Marko Markelj, direktor Komunalne direkcije, je odgovoril, da je bila na podlagi razprav na sejah občinskega sveta s sklepom župana z dne 1. 7. 2021 imenovana delovna skupina za spremljanje stanja v Centru za ravnanje z odpadki Mala Mežakla. "Delovna skupina spremlja stanje, zadnji sestanek delovne skupine je bil 17. 9. 2021. Delovna skupina je pregledala poročila za masne tokove za mesec julij in avgust 2021. Novo formirana delovna skupina je aktivna in tekoče spremlja stanje ter bo v prihodnje poleg pregleda poročil o masnih tokovih izvajala tudi vpogled v dokumentacijo podjetja Ekogor, ki izkazuje oddajo in prevzem lahke frakcije prevzemnikom. Glede na sprejete sklepe občinskega sveta in aktivnosti delovne skupine ocenjujemo, da dodatni nadzorstveni mehanizmi za zdaj niso potrebni," je zapisal Marko Markelj.

Avtomobilistična dirka

Občinski svetnik Janez Marinčič je dal pobudo, naj nedavno organizirana avtomobilistična hitrostna dirka do deponije postane tradicionalna. "Glede na to, da se ves čas razpravlja, kako promovirati občino Jesenice, je bila hitrostna dirka na Malo Mežaklo zagotovo eden takih dogodkov, saj se ga je po ocenah organizatorjev udeležilo okoli 4000 obiskovalcev. Pohvalil bi organizatorje in vse prostovoljce, ki so pomagali pri organizaciji dogodka, pobuda organizatorjev pa je, da bi ta dirka postala tradicionalna," je dejal. Direktor občinske uprave Občine Jesenice Gregor Hudrič je odgovoril: "Strinjam se, da je bila prireditev odlično organizirana in je v celoti uspela, na kar kažejo tudi številni odzivi vseh sodelujočih in obiskovalcev prireditve. Tudi na občini se ob tej priložnosti zahvaljujemo vsem sodelujočim in izražamo naklonjenost ideji, da bi prireditev postala tradicionalna. Občina bo tudi v prihodnje v okviru zmožnosti nudila podporo organizatorjem."

Ločevanje odpadkov

Občinski svetnik Iztok Pergarec je opozoril na probleme

Občinski svetnik Iztok Pergarec je vprašal, zakaj se je hotel Pošta lani prodajal za 95 tisoč evrov, zdaj pa je predlagana cena več kot 176 tisoč evrov.

matiko ločevanja odpadkov. "Ves čas poudarjamo, da je treba okrepiti ločevanje odpadkov, dela pa se ravno nasprotno. Ko je Ekogor dvignil cene, so odpadke prenehali ločevati tudi tisti, ki so jih prej še ločevali. Že na eni od prejšnjih sej je predlagal, da se pridobijo izkušnje glede ločevanja odpadkov v drugih občinah, vendar ni dobil nobenega odgovora. Ljudem bi bilo treba tudi povedati, ali lahko povečanje ločevanja odpadkov vpliva na znižanje cene za komunalne storitve," je dejal. Marko Markelj, direktor Komunalne direkcije, je v odgovor zapisal: "Pravni temelj za oblikovanje cen gospodarskih javnih služb je Uredba o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Izvajalci gospodarskih javnih služb vsakoletno pripravijo elaborate o oblikovanju cen za posamezno javno službo. Količine ločeno zbranih odpadkov vsekakor vplivajo na strošek izvajanja komunalnih storitev občanov. Če se bodo količine mešanih komunalnih odpadkov povečevale, se bo pri izračunu storitev povečala količina in s tem tudi strošek za občane. Cilj ločenega zbiranja je namreč tudi povečanje količine ločeno zbrane embalaže in s tem zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov, kar pomeni manjša količina in s tem tudi manjši strošek za občane. Cilj se lahko spremlja na letnem obdobju."

Cena hotela Pošta

Iztok Pergarec je prosil tudi za podatek, koliko kvadratnih metrov zemljišča se pridobi z nakupom Hotela Pošta, kajti po njegovem mnenju na tem območju ni toli-

ko prostora, da bi lahko zgradili garažno hišo. Dobil je tudi informacijo, da se je ta objekt v lanskem letu prodajal za 95.000 evrov, zato ga zanima, zakaj je sedaj taka razlika v ceni. Valentina Gorišek, vodja oddelka za okolje in prostor, je pojasnila, da zemljišče s parcelno številko 467 k.o. Jesenice, na katerem stoji stavba Hotel Pošta, meri 939 kvadratnih metrov. Na delu sosednjega zemljišča s parcelno številko 468/8 k.o. Jesenice, ki je v lasti Občine Jesenice, je stala stavba, ki je bila v letu 2007 že porušena. Skupaj s tem zemljiščem, ki je danes v uporabi kot parkirišče in meri okrog 900 kvadratnih metrov, se pridobi dobrih 1800 kvadratnih metrov proste površine parcele. "Za objekt Hotel Pošta je bila objavljena namera za prodajo na spletni strani za 95.000 evrov, ki pa je bila umaknjena s spletnega portala pred podajo ponudbe Občini Jesenice. Cena za nakup, ki je bila v okviru Letnega načrta pridobivanja predložena občinskemu svetu, znese 176.286 evrov. Cena je povzeta iz cenične pooblaščenega cenilca," je odgovorila.

Čufarjev trg

Občinski svetnik Uroš Lakič je pohvalil izvedbo participativnega proračuna, čeprav se pojavlja kar nekaj dilem okoli ureditve Trga Toneta Čufarja. "Ta trg je bil nominiran tudi za Plečnikovo nagrado, zato bo potrebno veliko previdnosti pri urejanju tega prostora. Preden se pristopi h kakršnimkoli delom (postavitve urbanih klopi, talne oznake), je treba vzpostaviti kontakt z arhitekti. Gre namreč za javen prostor, ki je namenjen vsem občanom Jese-

nic, ni pa to otroško igrišče," je dejal. Kot je dodal, pa se mu zdi škoda, da ni interesa, da bi popravili vodni element na trgu. Sto tisoč evrov za popravilo se tudi njemu zdi prevelika cena, vendar pa je nezainteresiranost tista, ki ga veliko bolj moti. Župan Blaž Račič je pojasnil, da je fontana na Trgu Toneta Čufarja neke vrste mestotvorni element, zato je zavrnil navedbe o nezainteresiranosti, da se ta trg uredi. "Usklajuje se termin za sestanek s projektantom Matejem Kučino, na katerem se bo poskušalo dogovoriti, kako ta prostor urediti za naprej," je dejal.

Mestna občina

Občinski svetnik Žarko Štrumblj je opozoril, da je Občina Krško začela pobudo za pridobitev statusa mestne občine, čeprav ne izpolnjuje vseh pogojev. Strokovnjak za lokalno samoupravo je obrazložil, da Slovenija potrebuje še dodatne mestne občine, zato ga zanima, ali so Jesenice v povezavi s Krškimi tudi kaj pristopile k tej pobudi. Gre namreč za politične odločitve, ki niso zakonske, kar je razvidno tudi iz podelitve statusa mestne občine Slovenj Gradcu in Murski Soboti, je dejal. Župan Blaž Račič je odgovoril, da v občinski upravi nimajo nobenih načrtov v povezavi s tem, da bi občina Jesenice postala mestna občina. Izrazil je tudi dvom, koliko politične moči imajo Jesenice v slovenskem političnem prostoru, da bi lahko uveljavile neko svojo pobudo. Zato je menil, da je škoda, da bi napore vlagali v to smer, saj občina Jesenice ne izpolnjuje bistvenega kriterija, in to je 15.000 delovnih mest.

KRAJEVNA SKUPNOST

Optimizem za vzor pri sto dveh letih

»Sem zdrava, čisto nič me ne boli, dobro se počutim, mislim, da bom živela še kar nekaj let,« je ob praznovanju stodrugega rojstnega dne povedala Francka Leskovar s Hrušice.

JANKO RABIČ

Francka Leskovar s Hrušice je pred dnevi v krogu domačih praznovala 102. rojstni dan. Ob sprejemanju čestitk je bila vedro razpoložena, njen optimizem pa vsem za vzor.

Francka Leskovar je s 102 leti druga najstarejša občanka občine Jesenice. Še leto dni starejša je Ivanka Gašperin, ki je junija letos dopolnila 103 leta. Tretja najstarejša občanka pa je Marija Kristan, ki ima 101 leto. V Društvu upokojencev Jesenice že nekaj let vsem, ki dopolnijo sto let, podelijo naziv častni član.

»Sem zdrava, čisto nič me ne boli, dobro se počutim, mislim, da bom živela še kar nekaj let. Nekdo mi je prerokoval do 111 let, vendar pustimo to,« je dejala. V mladosti in kasneje je ob trdem delu uspešno premagovala vse ovire, vedrina in dobra volja ji ostajata tudi v častitljivih letih. Velik del življenja je namenila pisanju pesmi, še sedaj jih

Slavljenki sta čestitala predsednik Društva upokojencev Jesenice Stevo Ščavničar in jeseniški župan Blaž Račič.

rada prebira ali pove kar na pamet na prireditvah v krajevni skupnosti Hrušica. Rada se odzove na povabila, veliko ji pomeni družba. »Predvsem pa rada veliko berem, knjiga je zame velika vrednota, okoli sto jih imam doma ..."

Pred dvema letoma, ob njenem stoletnem jubileju, so pri Društvu upokojencev Jesenice izdali prvo zbirko njenih pesmi z naslovom Potovanje s soncem. »Pesmi sedaj ne pišem več, sem se pa letos spomnila ene nove, ki jo moram čim

prej zapisati,« je povedala. Ob 102. rojstnem dnevu sta Francko obiskala župan Občine Jesenice Blaž Račič in predsednik Društva upokojencev Jesenice Stevo Ščavničar ter ji zaželela vse najboljše in trdnega zdravja v nadaljnjem življenju.

Skrbijo za lepšo podobo Plavža

V krajevni skupnosti Plavž so petinštiridesetim krajanom, ki so poskrbeli za ocvetličenje balkonov in vrtov ter urejeno okolico, podelili pisno zahvalo.

JANKO RABIČ

Med stalne in pomembne naloge mestne krajevne skupnosti Plavž, največje v občini Jesenice, sodi skrb za lepo in urejeno okolje. Že vrsto let izvajajo akcijo ocvetličanja balkonov in vrtov ter urejeno okolico. Člani komisije so letos v poletnih mesecih trikrat na terenu pregledovali in ocenjevali trud in prizadevanja krajanov. Veliko jih je izstopalo, tako da so kar težko izbrali najboljše med številnimi dobrimi. Ob pregledih so ugotavljali, da

je vse več krajanov, ki obenem skrbijo tudi za čisto in urejeno okolico stanovanjskih blokov in hiš. Odločili so se, da pismeno zahvalo podelijo petinštiridesetim krajanom, kar je petim več kot preteklo leto. Zaradi znanih razmer niso pripravili srečanja s podelitvijo, vsi bodo zahvale po pošti dobili na domove. Vodstvo krajevne skupnosti je skupaj s člani komisije izreklo zahvalo vsem, ki s sodelovanjem v akciji in nasploh prispevajo k lepši in prijaznejši podobi tega dela mesta Jesenic.

S seje sveta KS Blejska Dobrava

Predsednik Anton Hribar je člane seznanil s potekom gradnje kanalizacijskega sistema v naselju Lipce.

JANKO RABIČ

Na seji sveta krajevne skupnosti Blejska Dobrava je predsednik sveta Anton Hribar člane seznanil s potekom najobsežnejše investicije Občine Jesenice v krajevni skupnosti, izgradnjo kanalizacijskega sistema v naselju Lipce. Po njegovih besedah je več objektivnih in subjektivnih težav podaljšalo izvedbo del. Izvajalci so zaključili izgradnjo kanalizacije in drugih vodov na vseh odsekih do stanovanjskih hiš in glavne

ga voda. Nadaljuje se asfaltiranje posameznih uvozov do stanovanjskih hiš in druga zaključna dela. Člani sveta so se seznanili tudi s predlogom komunalnega plana krajevne skupnosti za prihodnje leto, ki so ga posredovali Občini Jesenice, ter z rezultati glasovanja za tri projekte iz participativnega proračuna za njihovo krajevno skupnost. Na seji so se dogovorili tudi, da bodo prireditve ob koncu leta izvedli le, če bodo to dovoljevale epidemiološke razmere in pod pogoji PCT.

SEMENARSTVO

Fake pridelati kakovostno seme

Mila Pušelj

200 strani, mere: 17 x 23,5 cm, brošura

22 EUR

Brošuro lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Zdravo pridelovanje rastlin se prične z zdravim in kakovostnim semenom. Zato je nujno, da dobro poznamo rastline in pridelavo semen. S pomočjo brošure bomo spoznali tehnološke postopke in si pridelali seme za domač vrt, pa tudi za prodajo ob upoštevanju zakonskih določil.

NAJBOLJŠE PO UGODNI CENI - ČISTILNE NAPRAVE IN SISTEMI ZA DEŽEVNICO

Vse, kar potrebujete, ničesar kar ne.

Čistilna naprava One2clean

Inovativna čistilna naprava nemške kakovosti, ki poskrbi za družinski proračun in okolje. Visok učinek čiščenja, v rezervoarju ni električnih komponent. Praznjenje le enkrat na tri leta, nizka poraba energije in minimalno vzdrževanje. Rezervoar je povezen.

Deževnica

Z uporabo deževnice lahko prihranite do 50 % pitne vode. In denarja. Priporočamo vam uporabo brezplačne deževnice za pranje avtomobila, splakovanje WC-ja, pranje perila in zalivanje vrta.

Ponikalni sistemi

Enostavnejši, učinkovitejši in bolj kompaktni sistemi, ki nadomeščajo navrtane betonske cevi in kamnita nasutja. Sestavite poljubno velikost ponikalnice. Vse v povozni izvedbi.

Lovilci olj in maščob

Uporaba povsod, kjer se v iztočnih odpadnih vodah pojavljajo masti ali olja.

QUALITY MADE IN GERMANY

25 let garancije

50% Zdravilna doba

% v vakciji Za kratek čas

www.cistilnenaprave-dezevnica.si

Armex Armature d.o.o., Ivančna Gorica, info@armex-armature.si, tel.: 01 786 92 70, 051 652 192

Si za akcijo?

0508 go2.si/dezevnica go2.si/cista-akcija

KULTURA

Jubilejni koncert zboru DU Jesenice

**V petek, 22. oktobra, bodo zaokrožili
šestdesetletni jubilej moškega pevskega zbora
Društva upokojencev Jesenice.**

JANKO RABIČ

Zborovsko petje že desetletja bogati dejavnosti Društva upokoencev Jesenice. Moški pevski zbor je bil ustanovljen leta 1961 in je najstarejši upokojenski pevski zbor na Gorenjskem. V teh letih se je zamenjalo veliko pevcev in devet zborovodij. Prvi zborovodja je bil Poldo Ulašga, največ let je zbor vodila Mira Mesarič, sedaj je zborovodja Peter Novak. Zbor ima letno od dvajset do trideset nastopov na društvenih srečanjih, sodeluje na pevskih revijah in drugih

prireditvah, več kot tridesetkrat je nastopil na pevskem taboru v Šentvidu pri Stični. Šestdesetletni jubilej bodo pevci zaokrožili s slavnostno akademijo v petek, 22. oktobra, ob 18. uri v dvorani Kolpern na Jesenicah. Poleg pevcev jubilarntov bodo v bogatem programu nastopili ženski pevski zbor Večer-na zarja Društva upokojen-cev Javornik - Koroška Bela, Mešani pevski zbor Odmev Kulturnega društva Kranjska Gora, Folklorna skupina Juliana Hrušica ter učenci in učitelji Glasbene šole Jesenice.

Gornjesavski muzej gostuje v zamejstvu

Gornjesavski muzej Jesenice bo v prihodnjih dneh gostoval med Slovenci v Italiji in Avstriji. Danes, v petek, tako v Beneški palači v Naborjetu odpirajo razstavo o slovenskih alpinistkah Korajža je ženskega spola, jutri, v soboto, pa se bodo na dogodku ob 120-letnici Slovenskega planinskega društva Karlovce v Kulturnem domu v Pliberku predstavili z razstavo Karavanke – prostor povezovanj in razhajanj ter s filmom V kraljestvu Zlatoroga.

Gledališka šola, matineje, abonma ...

V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice so se že začele nedeljske matinee. Matineja 24. oktobra prinaša baletno predstavo *Obuti maček* v izvedbi Društva baletnih umetnikov Slovenije. Danes, v petek, v sklopu gledališkega abonmaja gostuje SITI teater BTC z monokomedijo Profesor Kuzman mlajši. V ponedeljek, 25. oktobra, pa v goste prihaja glasbeno komedija Slovenskega stalnega gledališča Trst Čudovita.

V A B I
NA SLAVNOSTNO AKADEMIJO
OB 60-LETNICI DELOVANJA
MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA

**KI BO V PETEK, 22. 10. 2021,
Z ZAČETKOM OB 18. URI
V DVORANI KOLPERNA NA STARI SAVI.**

Sodelujoči v kulturnem programu:

Moški pevski zbor DU Jesenice
pod vodstvom Petra Novaka

Ženski pevski zbor »Večerna zarja« DU Slovenski
Javornik - Koroška Bela pod vodstvom Francija Richterja

Mešani pevski zbor kulturnega društva »Odmev«
iz Kranjske Gore pod vodstvom Petra Novaka

Učenci in učitelji Glasbene šole Jesenice
Anton Dremelj in Jana Dremelj

Folklorna skupina »Juliana« KŠD Hrušica pod vodstvom Sonje Kovač in ob spremljavi tria Sekardi

Branka Smole –
napovedovalka in povezovalka programa

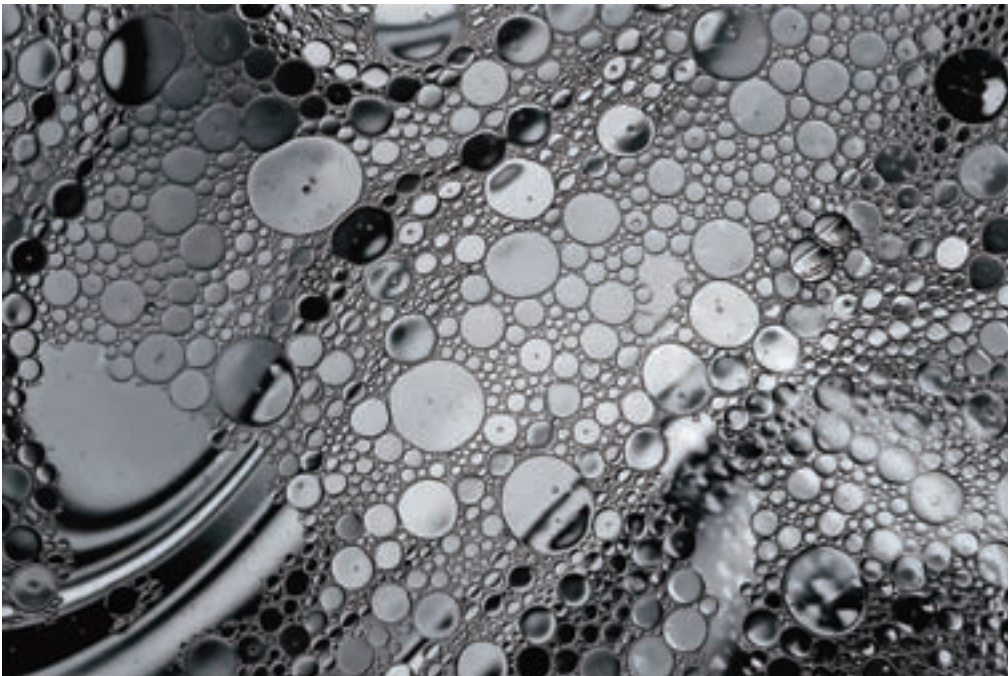
PRISRČNO VABLJENI!

Abstract 2021

Zlato medaljo na mednarodnem fotografskem natečaju v temi A – Abstract je prejela Sonja Janša Gazič za fotografijo Mehurčki 2.

URŠA PETERNEL

V Banketni dvorani Kolperna je na ogled razstava nagrajenih fotografij 2. mednarodnega fotografskega natečaja Abstract 2021. Na natečaj je prispelo 1941 fotografij 184 avtorjev. V temi A – Abstract je zlato medaljo FZS prejela Sonja Janša Gazič iz Slovenije za fotografijo Mehurčki 2. V temi B – prosta barvna je zlato medaljo prejel Zoltan Bisak iz Srbije za fotografijo Andrijan and lamb. V temi C – prosta črno-bela pa je žirija zlato medaljo podelila Ani Batričević iz Srbije za fotografijo Inseparable. Natečaj in razstavo so pripravili Fotografsko društvo Jesenice, JSKD Jesenice in Fotografska zveza Slovenije. Odprtje razstave je povezovala Anamarija Krajšek, nastopili so plesna skupina Ritual in plesalki Maruši in Nerlisa.

Sonja Janša Gazič: Mehurčki 2

Razstava bo odprta do 24. oktobra v času dogodkov v Kolpernu ali po predhodni najavi.

Zoltan Bisak: Andrijan and lamb

Ana Batrićević: Inseparable

Folklorno-pevski večer v jeseniškem gledališču

V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice upajo, da jim bo kljub nekaterim negotovostim, povezanim s koronačasom in spoštovanjem ukrepov, uspelo uresničiti čim več načrtovanega gledališkega repertoarja, prireditev in drugih dogodkov.

JANKO RABIČ

V Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah so v začetku oktobra začeli novo sezono in upajo, da jim bo čim več načrtovanega repertoarja uspelo uresničiti. Za uvod so skupaj z Zvezo kulturnih društev Jesenice pripravili večer folklornih plesov in pesmi. Sodil je v okvir nadaljevanja letošnje Kulturne mavrice Jesenic, ki jim je v juniju zaradi znanih razmer ni uspelo v celoti izpeljati. Akademsko folklorna skupina Ozara s Primskovega v Kranju je iz bogate sloven-

ške zakladnice ljudskega plesnega izročila predstavila plesne in običaje z Gorenjske in Štajerske. Z izvedbo programa je ponovno dokazala, da sodi med vodilne folklorne skupine v Sloveniji, pohvali pa se lahko tudi s številnimi gostovanji po Evropi in svetu.

Kvintet Vintgar ponosno nadaljuje tradicijo istoimenskega društva z Blejske Dobrave, ki bo leta 2023 obeležil stoletnico svojega obstoja. Pevci so tokrat v repertoar uvrstili več pesmi različnih žanrov, ki jih izvajajo na koncertih.

Pevci Kvinteta Vintgar so na tokratnem koncertu v repertoar uvrstili več pesmi različnih žanrov.

ŠPORT

Želja: olimpijske igre v Parizu

Jeseničan Luka Potočar, 19-letni član Športnoplezalnega odseka Radovljica, je na svetovnem prvenstvu v Moskvi osvojil srebrno medaljo v težavnosti.

MATJAŽ KLEMENC

September je bil za vas nepozaben. Začniva s svetovnim pokalom v Kranju. Minulo sezono se mi je v svetovnem pokalu v težavnosti na večini tekem uspelo uvrstiti v finale. Tekma v Kranju je zame pomenila prelomnico. V gorenjsko prestolnico sem prišel v dobri formi, glava je bila osredotočena samo na plezanje. V našem športu lahko hitro pride do napake. V Kranju se mi na srečo ni zgodila. Če ocenim samo plezanje, z njim nisem bil preveč zadovoljen. Seveda pa sem bil zelo zadovoljen s stopničkami, z drugim mestom.

V minuli sezoni ste imeli v svetovnem pokalu že dobre uvrstitve. V Kranju ste dosegli vrhunec. Svetovno prvenstvo v Moskvi je bilo približno tri tedne po kranjski tekmi in drugo mesto v Kranju je bila potrditev, da v Rusijo prihajam v dobri formi. V Kranju sem osvojil srebro, a v celoti gledano je bilo letošnje leto v svetovnem pokalu boljše od prejšnjih. V Moskvi sem si potihoma želel stopničke. Pritisk na svetovnem prvenstvu je še veliko večji kot v svetovnem pokalu, saj je tekem v svetovnem pokalu v sezoni kar nekaj, svetovno prvenstvo pa je na sporedu le vsaki leti.

Kranjska tekma je bila zagotovo dobra popotnica za sve-

točno prvenstvo v Moskvi. Od vas se je v Rusiji pričakovalo visoka uvrstitev. Vam je to predstavljalo breme? Sploh ne. Že dolgo tekmujem v članski konkurenci in na tem nivoju sem si nabral že veliko izkušenj. Pritisk se iz leta v leto in iz tekme v tekmo manjša. Če slučajno je kaj treme, to vzamem za pozitivno.

Prej ste že omenili napake, ki se dogajajo v športnem plezanju. Kljub temu da je plezalec v vrhunski formi, ni samoumevno, da se uvrsti v polfinale in kasneje v finale. S tem se v celoti popolnoma strinjam. Prikrade se le delček nepazljivosti in visoka uvrstitev v trenutku splava po vodi. Polfinale se mi zdi izredno pomembno, saj se osmerica loči od ostalih. S samo uvrstitvijo v finale si že zagotoviš visoko mesto.

Med polfinalom in finalom mine kar nekaj časa. Je težko čakati finalno tekmo? V tem času se počiva in vsaj jaz nestrpno čakam, da se začne finale. Čakanje je predvsem psihično naporno.

Pred vsako tekmo je ogled smeri. Vam je bila finalna postavitev všeč? V tistih šestih minutah, ko imamo priložnost, da si postavitev ogledamo, mi ni bila preveč všeč. Tu mislim predvsem na vrhnji del. Sam bi se lažje ločil od osta-

Luka Potočar je ta čas eden najuspešnejših jeseniških športnikov. Zase sicer pravi, da je preprost fant, ki živi za športno plezanje. Je tudi študent drugega letnika Višje strokovne šole ŠC Kranj, smer informatika, in 1. oktobra se je tudi zanj začelo novo študijsko leto. / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

lih, če bi bil vrhnji del bolj »fizičen«.

V finalu ste prvi dosegli vrh, kar je že pomenilo, da imate v roki najmanj bronasto medaljo. Res močno mi je odleglo. Vedel sem, da sem si pripeljal medaljo. S tem, kakšna

bo ta na koncu, se nisem niti najmanj obremenjeval. Vedel sem le, da mi je uspel veliki dosežek.

Moskva vam bo zagotovo za vedno ostala v lepem spominu. Leta 2018 ste bili na svetovnem mladinskem prvenstvu drugi. Letos ste drugo

mesto dosegli še v članski konkurenci. Mladinsko svetovno prvenstvo v Moskvi je bilo na tem nivoju že tretje po vrsti. Osvojena medalja leta 2018 je zame pomenila velik preskok in mi odprla vrata v slovensko člansko reprezentanco. Letos sem v Moskvi ponovno osvojil medaljo. Mogoče je naključje, da sem v Moskvi dosegel svoja dva največja uspeha, a očitno mi ruska prestolnica leži. (smeh)

Verjetno je težko reči, katera medalja vam več pomeni ... Težko je to primerjati. Ne bi delal pretirane razlike med tema dvema medaljama. Leta 2018 se je od mene pričakovalo finale. Letos sem si želel finale, in vedel sem, da če se uvrstim vanj, bom užival in pokazal vse, kar znam.

Obe medalji ste si pripelzali v težavnosti. Kako močni ste na balvanih? Balvane dosti treniram, saj uvodni del sezone poteka prav na balvanih. Verjamem, da se bodo treningi na balvanih v prihodnosti obrestovali. Vse tekme na balvanih, ni pomembno, katera, so dobrodošle. Na balvanskih treningih v prihodnje bom dal poudarek na tistih stvarih, ki mi še ne gredo najbolje.

Na letošnjih olimpijskih igrah v Tokiu je za medaljo štel skupni rezultat v vseh treh disciplinah (hitrostno

plezanje, balvani, težavnost). V Parizu 2024 bosta na razpolago dva kompleta medalj – kombinacija v težavnosti in balvanih ter posebej v hitrosti. To pomeni priložnost tudi za vas. Hitrost sem malce več treniral eno sezono. Sam nisem pretirano navdušen nad to disciplino, posebej po tem, ko so sporočili, da se na prihodnjih olimpijskih igrah v Parizu v športnem plezanju ne bo dodelila medalja samo v kombinaciji. V nasprotnem mi ne bi ostalo drugega kot to, da bi hitrosti posvetil enako treninga kot težavnosti in balvanom. Hitrost se od ostalih dveh disciplin zelo razlikuje. Pri meni bosta ostala primarna balvani, še posebej pa težavnost.

Pariz je še daleč. Kateri je za vas prvi večji cilj? Žal mi je, da se je s tekmo v Kranju končal svetovni pokal. V težavnosti sem v skupni uvrstitvi končal na četrtem mestu. Z nadaljevanjem bi se mogoče uvrstil na stopničke, a brez nadaljevanja je ostal le grenak priokus. V naslednji sezoni bo glavna tekma evropsko prvenstvo v Münchnu. V svetovnem pokalu v težavnosti si želim izboljšati skupno četrto mesto. Zanimiva bo tudi predolimpijska sezona, v kateri si želim pripelzati vstopnico za Paris (iz vsake države gresta na olimpijske igre dva moška in dve ženski, op. a.).

Velika zmaga proti Olimpiji

MATJAŽ KLEMENC

Po uvodnem porazu v Alpski ligi doma so jeseniški hokejisti do prejšnjega petka nanižali devet zaporednih zmag (včerašnji izid na gostovanju pri Zell am Seeju boste že vedeli, ko boste brali te vrstice). Šest tekem v Alpski ligi smo na straneh Jeseniških novic že "predelali". Sedma tekma je bila odločena šele po podaljšku na domači tekmi s Feldkirchnom. Prvo ime v "rdeči četi" je bil Erik Svetina. Svetina je zadel v rednem delu za izenačenje, gol za zmago pa je dosegel v podaljšku. Prvi napad Pance - Viikilä-Elo je bil osiromašen zaradi poškodbe krilnega napadalca Ela in prav Svetina je odlično pokrtil njegovo odsotnost. Sledile so še tri domače tekme. Vipiteni so odpravili s 4 : 1, a so potrebovali kar nekaj časa, da so strli neugodne goste. Zanimivo, da so Jeseničani tretji in četrti gol

dosegli, ko so imeli v polju le štiri hokejiste. Za zmago so zadeli Crnovič, S. Rajsar, Pance, Urukalo. Najboljšo predstav so varovanci trenerja Nika Zupančiča odigrali, ko je bilo najbolj potrebno, in sicer proti ekipi Asiaga, ki je v ožjem krogu za sam vrh. Jeseničani so pokazali nepopustljivost in predvsem velik karakter. Še posebej je treba poudariti, da so po 34 minutah zaostajali z 1 : 3. Od 35. minute do 42. minute jim je uspel velik preobrat. Zaostanek so spremenili v vodstvo 5 : 3 (Glavič, Jenko, Stojan, Viikilä, Crnovič) – vsekakor velik preobrat za dvig samozavesti in dokaz, da se ne splača predati kar tako. Če tekmo z Asiagom damo v rang najboljših v tej sezoni, pa je bila tista z Bregenzerwaldom popolnoma drugačna. Jeseničani so na koncu tekmo le dobili z nogometnim izidom 1 : 0. Mož odločitve je bil spet Erik Svetina.

»Na začetku sezone nismo vedeli, kaj nas sploh čaka, kakšne so nasprotne ekipe. Po desetih odigranih tekmah že približno vidimo, kje smo. Prav na zadnji tekmi z Bregenzerwaldom smo pokazali eno najslabših predstav v letošnji sezoni. Car te lige je, da nobenega ne smeš vzeti z rezervo, saj vsak lahko premaga vsakogar. Če bi že moral zbirati, nam bolj odgovarjajo tiste ekipe, ki želijo z nami igrati, in ne tiste ekipe, ki se branjajo in hočejo iskati vsaj neodločen rezultat ter srečo iskati v podaljšku oz. s kazenskiimi streli,« je skoraj že tretji no odigranih tekem v rednem delu ocenil kapetan ekipe Gašper Glavič. V torek je bila za slovenski hokej na sporedu zanimiva tekma. V okviru državnega prvenstva sta se v Podmežakli srečali trenutno vodilna ekipa Alpske lige HDD SIJ Acroni Jesenice in vodilna

ekipa ICEHL Slovenske železnice Olimpija. Olimpija je "padla" s 3 : 0 (Svetina, Jenko, Crnovič). Nedvomno je v tej tekmi zmagalo veliko jeseniško srce in nepopustljivost do konca. »Vedeli smo, da bo Olimpija, ki igra ligo višje, v začetku pritisniti. Po vedli smo v razmerju štiri na tri, v drugi tretjini še dvakrat zadeli. Do konca nam je uspelo ohraniti mrežo nedotaknjeno, za kar gredo zasluge našemu vratarju Frobergu,« je bil po tekmi zadovoljen Erik Svetina, v zadnjem obdobju strelsko najbolj razporejen v jeseniških vrstah. Do konca oktobra Jesenice čakajo tri tekme v Alpski ligi. V nedeljo gostujejo v Val Gardeni. Sledita dve domači tekmi, 28. 10. z drugo ekipo KAC-a in 30. 10. z drugo ekipo Salzburga. Od 22. 10. do 24. 10. bodo v Franciji igrali v Kontinentalnem pokalu proti gostiteljem Amiesu, Asiagu in Brasovu.

Šport na kratko

Zmagali v gosteh in izgubili doma

Hokejisti Hidrie Jesenice so odigrali dve tekmi, ki sta šteli tako za državno prvenstvo kot za ligo IHL. V gosteh so s 4 : 3 premagali Celje. Na Bledu so s 4 : 2 izgubili z ekipo MK Bled. Naslednjo tekmo bodo igrali 16. oktobra doma s Celjem.

Trije porazi in zmaga

Jeseniški kegljači SIJ Acroni so 1.B-ligo zahod začeli s tremi porazi in zmago. V gosteh so dvakrat izgubili s 5 : 3, s Hidro in Krko. Doma so izgubili z ekipo Brest s 6 : 2, premagali pa Belo krajino s 5 : 3. Vodi Taborska jama z 8 točkami. Jeseničani so osmi z 2 točkama.

SENČILA NINO

T: 04 584 01 00

M: 041 645 697

E: nino@jesenice.net

... prava mera sonca ...

www.sencila-nino.si

ZANIMIVOSTI

Nestrpnost se z ulic seli v bolnišnice

V Splošni bolnišnici Jesenice so ob svetovnem dnevu nenasilja opozorili na nasilje nad zdravstvenimi delavci, ki ga je čedalje več.

URŠA PETERNEL

V jeseniški bolnišnici so letos prvič obeležili 2. oktober, svetovni dan nenasilja. "Ker v zadnjem obdobju opažamo izrazit porast predvsem verbalno nasilnih dogodkov nad zaposlenimi, smo se odločili, da tudi na ta način opozorimo javnost, da v naši ustanovi ne toleriramo nobene oblike nasilja," je o razlogih, zakaj so zaznamovali ta dan, povedala Sandra Jerebic iz bolnišnice. Pred vhodom v bolnišnico so postavili stojnico, na kateri so dijakinje zdravstvene nege Srednje šole Jesenice obiskovalce ozaveščale o pomenu nenasilja na vseh ravneh življenja. Po vsej bolnišnici so nalepili plakate, na dogodka pa so sodelovali tudi policisti Policijske postaje Jesenice, s katero bolnišnica zelo dobro sodeluje. "Nestrpnost se z ulic seli v bolnišnice," je opozoril pomočnik direktorja bolnišnice Benjamin Lukšič. Kot je dejal, se je število zabeleženih nasilnih dejanj v bolnišnici v zadnjem letu močno povečalo, letos so jih zabeležili že trideset (lani v celem letu 31). Prav zato so problemu začeli namenjati posebno pozornost, vzpostavili so sistem, po katerem zaposleni poročajo o primerih nasilja nad njimi, prav tako pa so se

Pred vhodom v bolnišnico so postavili stojnico, na kateri so dijakinje zdravstvene nege Srednje šole Jesenice obiskovalce ozaveščale o pomenu nenasilja na vseh ravneh življenja.

odločili za izobraževanja zaposlenih, da jih bodo opolnomočili, da bodo znali odreagirati, če bodo deležni nasilnega vedenja s strani pacientov ali obiskovalcev. Med drugim jih bodo učili komunikacijskih tehnik, tehnik umirjanja napetosti v pregretyh situacijah in tudi samoozbrembe. In kakšne so izkušnje zaposlenih? Anja Novak, glavna sestra internistične službe, je povedala: "Že na vhodu v bolnišnico so nekateri pacienti nestrpni, ker morajo zaradi razmer in zato, da ni gneče v čakalnicah, počakati

pred vhodom, saj mnogi na pregled pridejo pol ure ali celo uro prezgodaj. Pogosto smo deležni tudi verbalnega nasilja svojcev po telefonu ali v živo, češ da ne dobijo dovolj informacij o zdravstvenem stanju svojcev. Moti jih tudi omejitev obiskov. Četudi se zavedamo, kako pomembni so obiski tako za hitrejšo okrevanje pacientov kot tudi za svojece, pa vendarle moramo upoštevati ukrepe za zaščito pred širjenjem koronavirusa, obvezen je pogoj PCT, obiski pa so dovoljeni le enemu zdravemu svojcu na dan."

Kot je dodala Anja Novak, se pri svojem delu žal srečujejo tudi s fizičnim nasiljem, tako so bile medicinske sestre že deležne tudi udarca z roko ali brce v trebuh, ko je kakšen pacient v deliriju ali kakšna starejša oseba z demenco postala fizično agresivna. "Ob tem se počutimo zelo slabo, saj smo tu zato, da ljudem pomagamo. Ob vsem pomanjkanju kadra in koronavirusu nas je zdaj še strah nasilja ... In če nas že ne pohvalite za naš trud, se vsaj spoštljivo obnašajte do nas," je dejala.

Razstava ročnih del upokoencev

Na gorenjski razstavi na Bledu so se predstavljali tudi člani DU Javornik - Koroška Bela in DU Jesenice.

URŠA PETERNEL

V predverju Festivalne dvorane na Bledu je potekala razstava ročnih del gorenjskih društev upokoencev. Na njej sta sodelovali tudi Društvo upokoencev Javornik - Koroška Bela in Društvo upokoencev Jesenice. Na ogled so bili najrazličnejši izdelki, od čipk, kvačkanih in pletenih izdelkov do cvetja, vezanih slik, punčk, blazin, oblačil, nakita ... Kot je dejal predsednik Pokrajinske zveze društev

upokoencev Gorenjske Robert Plavčak, je razstava ročnih del v programu zveze vsako leto, so pa izjemno veseli, da so člani širši javnosti ponovno v živo lahko predstavili svojo ustvarjalnost. Predstavnice DU Javornik - Koroška Bela so se predstavljale predvsem s pletenimi in kvačkanimi izdelki, predstavniki DU Jesenice Franci Bizjak, eden redkih moških ustvarjalcev na razstavi, pa z izvirnimi izdelki iz zamaškov od steklenic.

Stojnica DU Javornik - Koroška Bela: na njej so prevladovali pleteni in kvačkani izdelki. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Član DU Jesenice Franci Bizjak ustvarja nakit in druge uporabne predmete iz zamaškov od steklenic.

RENAULT CLIO LIMITED

že za
12.690 €*
paket zimskih pnevmatik
5 let podaljšane jamstva**

*Navedena maloprodajna cena (MPC) je neobvezujoča priporočena cena in vključuje 22-odstotni DDV in DMV. Cena velja za model Renault CLIO Limited SCe 65 in že vsebuje redni popust v višini 800 € ter dodatni popust v višini 400 €, ki velja ob nakupu z Renault Financiranjem. **Ob nakupu avtomobila z Renault Financiranjem kupec prejme subvencionirano obvezno in osnovno kasko zavarovanje za 99 €, podaljšano jamstvo (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej) in vzdrževanje za motor po polovični ceni (5 let ali 100.000 km, karkoli se zgodi prej). Pogoji akcije je sklenitev finančne pogodbe z minimalno financirano vrednostjo 6.000 €, minimalnim trajanjem 36 mesecev z Renault Financiranjem. Ob nakupu vozila, ne glede na obliko financiranja, kupec prejme brezplačen paket zimskih pnevmatik. Poraba pri mesnem cikli: 5,1 - 7,8 l/100 km. Emission CO₂: 116 - 136 g/km. Emission stopnja: EURO6 FULL. Emission NOx: 0,0115 - 0,0338. Vrednosti meritev porabe in emisij ustrezajo standardu meritev WLTP. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogrejni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emission onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispeva k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerni povišanosti koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov. Več informacij o ponudbi, nakupu in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Slika je simbolična. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana. Slika je simbolična. Več informacij o ponudbi in pogojih nakupa je na voljo na renault.si. Renault Nissan Slovenija d.o.o., Dunajska 22, 1000 Ljubljana. Prihranimo si pravico do napak.

Renault priporoča **Castrol**

www.renault.si

Jesenice, Finžgarjeva 2, Tel.: 04 58 33 330
Lesce, Hraška cesta 25, Tel.: 04 53 53 450

Šport na kratko

Dve gostovanji, dva poraza

Jeseniški košarkarji v 3. Slovenski ligi so sezono odprli z dvema porazoma, obakrat v gosteh. S Tero Tolmin so izgubili s 86 : 76. Gostitelji so si lepo prednost priigrali do tretje četrtine (65 : 45). Zadnjo so dobili Jeseničani, a le omilili poraz. V Ilirski Bistrici so v soboto izgubili s 74 : 60. Odločilni za poraz sta bili prva četrtina (20 : 6) in tretja četrtina (21 : 9). Jutri igrajo prvo tekmo doma s Cerknico. V ligi poleg Jesenic igrajo Hidria, Janče, Plama Pur Ilirska Bistrica, Pivka perutninarstvo, Tera Tolmin, Krvavec Meteor, Cerknica, Logatec, Leone Ajdovščina in Ipros Vrhnika.

Poraz doma, zmaga v gosteh

Nogometaši SIJ Acroni Jesenice so bili v zadnjih dveh kolih polovično uspešni. Doma so z 2 : 1 izgubili z ekipo Predvorja. V soboto so v gosteh z 2 : 0 premagali Naklo. Na vrhu lestvice sta Visoko in Bled-Bohinj Hirter z 18 točkami. Ekipe od osmega do enajstega mesta, med njimi tudi ekipa SIJ Acroni Jesenice, imajo 7 točk. Jutri Jeseničani doma gostijo ekipo Bitnje.

ZANIMIVOSTI

Rožnatemu oktobru naproti: dedni raki

KSENIJA NOČ, MAG. ZDR. NEGE, VODJA ZDRAVSTVENO-VZGOJNEGA CENTRA, ZDRAVSTVENI DOM JESENICE, KSENIJA.NOC@ZD-JESENICE.SI

Jesenski meseci so že leta namenjeni ozaveščanju in preventivi pred rakom. V zadnjih letih zbolijo za rakom več kot 12.000 Slovencev, od tega malo več kot polovico moških, letno umre približno 5700 ljudi. Smrtnost zaradi raka je pri moških že na prvem mestu. Dve tretjini obolenih je starih nad 65 let, in ker se slovensko prebivalstvo stara, pričakujemo, da bo raka vedno več. Najpogostejši raki pri nas so: rak kože (nemelanomski), debelega črevesa in danke, pljuč, prostate pri moških in dojke pri ženskah. Tesno so povezani z nezdavim življenjskim slogom, čezmernim sončenjem, nepravilno prehrano, kajenjem in čezmernim pitjem alkoholnih pijač. Imamo tudi nekaj rakov, ki jih imamo možnost preprečiti s cepljenjem: rak na jetrih s cepljenjem proti hepatitisu B (obvezno cepljenje v otroštvu) ter rak na materničnem vratu (in drugih mestih, povezanih z okužbo HPV – humanim papiloma virusom) s cepljenjem proti HPV v šestem razredu osnovne šole (priporočeno cepljenje). V Sloveniji imamo že vrsto let zelo uspešne presejalne programe za zgodnje odkrivanje in zmanjševanje umrljivosti za rakom dojke – DORA, debelega čre-

vesa in danke – SVIT in raka materničnega vratu – ZORA. Bolniki, oboleni za katerokoli vrsto raka (razen kožnega nemelanomskega), imajo v Sloveniji 50-odstotno povprečno petletno preživetje, bolnice pa 60-odstotno.

Okvarjen gen se prenaša na potomce

V zadnjih dvajsetih letih so znanstveniki prišli do odkritja genov, ki so povezani z večjo ogroženostjo za nastanek raka. Proces, pri katerem se zdrava celica spremeni v rakasto, imenujemo karcinogeneza. Dejavniki, ki vplivajo na ta proces, so ne-genetski (npr. kajenje, sevanje, nezdravo življenje, HPV-okužba ...) in genetski, kjer gre za dedno okvaro gena. Redko, pa vendar, je torej lahko rak posledica podedovane genetske okvare. Približno deset odstotkov družin je takih, kjer najdemo več sorodnikov v družinskih generacijah, ki so zboleli za podobnim rakom določenega organskega sistema. Bolnik/bolnica z okvarjenim genom, ki ga je podedoval/a od enega od staršev, bo zbolel/a kar dvajset let prej za istim rakom, kot bi nekdo drug iz splošne populacije. Hkrati ta okvarjen gen prenaša tudi na svoje potomce. Kadar se na

podlagi družinske anamneze (zajete vsaj tri generacije, pri katerih se pojavlja isti rak) posumi na dednega raka, je lahko posameznik napoten na onkološko genetsko svetovanje, kjer se opravi genetsko testiranje in ugotavljanje nosilca podedovane genetske okvare. Najpogostejša dedna sindroma sta dedni sindrom raka dojke in/ali jajčnikov ter sindrom lynch – dedni nepolipozni rak debelega črevesa in danke.

Zbolela tudi Angelina Jolie

Dedni sindrom raka dojke in/ali jajčnikov je medijsko

dar je v družini prisoten tako rak dojke kot rak jajčnikov ali kadar je pri moških sorodnikih prisoten rak dojke, pomislimo na dedni sindrom raka dojke in/ali jajčnikov. Nosilke okvarjenega gena BRCA 1-2 imajo skoraj 85 odstotkov možnosti, da bodo zbolele za rakom dojke, in 40 odstotkov možnost raka jajčnikov. Preventivni ukrepi, ki to možnost zelo zmanjšajo, se izvajajo že od 25. leta starosti dalje: klinični pregledi dojke, pregledi dojke z magnetno preiskavo in mamografijo, možnost preventivne odstranitve tkiva dojke in jajčnikov z jajce-

mlajši od petdeset let, se lahko postavi sum na sindrom lynch – dedni nepolipozni rak debelega črevesa in danke.

Pri skoraj desetih odstotkih bolnikov z rakom debelega črevesa se zasledi obsežna družinska anamneza zgodovine raka. Ti bolniki so pogosto mlajši in zbolevali pred petdesetim letom starosti. Najbolj znani okvarjeni geni, ki so odgovorni, so: MLH1, MSH2, MSH6 in PMS2. Nosilec okvarjenega gena ima kar osemdeset odstotkov verjetnost, da bo zbolel za rakom debelega črevesa in danke, ženska nosilka gena pa je bolj ogrožena tudi za raka na jajčnikih in endometriju. Nosilec genetskih okvar se priporoča spremljanje s preventivnimi kolonoskopijami že od dvajsetega leta starosti dalje. Geni so nekaj, na kar nimamo vpliva. Za preprečevanje raka smo v veliki meri odgovorni z lastno ozaveščenostjo, preventivnim delovanjem in zdravim načinom življenja pri sebi, svojih potomcih in svojih bližnjih.

Približno deset odstotkov družin je takih, kjer najdemo več sorodnikov v družinskih generacijah, ki so zboleli za podobnim rakom določenega organskega sistema.

izpostavila igralka Angelina Jolie, ko je skoraj deset let nazaj javno razkrila, da je nosilka okvarjenih genov BRCA 1 in BRCA 2, genov, ki sta najbolj znana pri tem sindromu, in se odločila za preventivno odstranitev jajčnikov in dojke, po tem, ko ji je zaradi raka na jajčnikih umrla mama. Kjer zbolijo v isti krvni liniji ena od dveh bolnih žensk pred 50. letom starosti, ka-

rodne dobe in posvetu z zdravnikom in multidisciplinarnega tima genetskega svetovanja).

Rak debelega črevesa

Kadar so v družini prisotni raki na debelem črevesu in/ali danke, rak endometrija, rak želodca, rak trebušne slinavke, rak urinarnega trakta in so oboleni vsaj trije sorodniki, od tega eden v prvem kolenu, eden od treh pa

Vir: Dedne oblike raka, https://www.onko-i.si/dejavnosti/zdravstvena_dejavnost/diagnosticna_dejavnost/oddelek_zamolekularno_diagnostiko/dedni_raki

Rado Kočever: spomini na tista lepa leta

JANKO RABIČ

»Bila so res tista lepa leta, posebna, takih ne bom nikoli več doživel,« se danes v spominih ozira nazaj 93-letni nekdanji alpinist, gorski reševalec, alpinistični inštruktor, učitelj in vodnik Rado Kočever z Jesenic. Čas jih vztrajno briše, oddaljujejo se v preteklost, vendar dejanja ostajajo za vse večne čase, za prihodnje rodove. Oddaljenost njegove izjemne alpinistične kariere je morda vzrok, da marsikateri novodobni Jeseničan niti ne ve, da v njegovem mestu že več kot šestdeset let živi takšna osebnost. Rojen je bil v Sremski Kamenici v Srbiji, družina se je potem selila, v Ljubljani je preživel dijaška in študentska leta. Tam so ga že privabljal Kamniško-Savinjske Alpe, potem pa so ga gore povsem osvojile. Rado je profesor zgodovine, opravil je še magistrirje iz geografije. Največ, dvajset let, je poučeval na Osnovni šoli Josipa Vandota v Kranjski Gori, krajši čas tudi na Jeseniški Gimnaziji in bivšem ŽIC-u. Po drugi svetovni vojni, predvsem v letih od 1946 do 1954, je veljal za najboljšega

alpinista v Sloveniji. S številnimi soplezalci, znanimi imeni takratnega časa, je neustrašno premagoval najtežje stene, v slovenskih gorah in tudi čez meje domovine. Skupaj se je v tem obdobju in še nekaj let kasneje nabralo 242 vzponov. »Seveda takratnega mojega udejstvovanja v povojnem času ob velikem pomanjkanju vsega ni mogoče primerjati z današnjim. Oprema je bila skromna, do vznožja gora smo se vozili z vlakom, hodili peš, če si imel kolo, je bil to že kar luksuz.« France Malešič je o njem zapisal, da je obiskoval naše najbolj slovite stene in med prvimi ponavljal najtežavnejše smeri v njih, nato pa preplezal tudi še težje prvenstvene smeri, ki so vzbujale največje občudovanje in imajo še danes posebno vabljiv čar. Izstopal je kot najboljši v svoji generaciji, ki je prva dohitevala alpinistične velesile. Kot danes poudarja, je težko izbrati stene, ki so ga najbolj prevzele, vsaka je po svoje težka, a hkrati lepa. Zagotovo pa je za zgodovino podvig

Rado Kočever

leta 1948, ki je za takratni čas veljal za vrhunskega v znamenitem Čopovem stebru v Severni triglavski steni. »Res je bil podvig, saj sva ga s Cirilom Debeljakom preplezala v osmih urah. Vse nama je šlo gladko, bila sva v res dobri kondiciji, pa še lepo vreme je bilo za povrhu. Nekateri so naju imeli za lovca na rekorde, vendar to ni bilo res. Steber sem pozneje preplezal še dvakrat, z Rudijem Herb-

stom iz Avstrije, prvim tujcem, ki ga je preplezal, in potem še enkrat z Vinkom Modcem.« Vsa njegova alpinistična kariera je minila brez hujših nevarnosti in nesreč. »Le enkrat me je odnesel snežni plaz, k sreči brez posledic, tudi reševati me nikoli ni bilo treba.« Ob vrlinah, ki ga spremljajo vse življenje, ima še pomembno lastnost, da si vse zelo natančno beleži. To mu je še kako prav prišlo pri izdaji knjige Tista lepa leta

skupaj s soavtorico Mojco Volkar Trobovšek ob njegovi devetdesetletnici. O njegovi alpinistični karieri je TV Slovenija posnela tudi dokumentarni film. Med številnimi priznanji, ki jih je prejel, zagotovo izstopa tisto iz leta 2018. Planinska zveza Slovenije mu ga je namenila za življenjsko delo v alpinizmu. Vedno z vsem spoštovanjem občudujem ljudi, ki v poznih zrelih letih z vadbo in gibanjem ohranjajo zdrav življenjski slog. Pri 83-ih letih se je s kolesom podal po Evropi, sedaj je kolesarjenje zunaj zaradi zdravstvenih težav moral opustiti. »Vsak dan telovadim petdeset minut, začnem že zjutraj v postelji. Po tem je na vrsti sobno kolo, na katerem naredim po štirinajst kilometrov. Enkrat tedensko se odpeljem na plavanje s svojim avtom. Vesel sem, da so mi podaljšali vozišče dovoljenje.« Njegovo stanovanje je kot velika zakladnica spominov na bogato življenjsko pot. Povsod je polno knjig, fotografij, priznanj, zapisnikov o njem in njegovi družini.

USTVARJALCI ČASA (54. DEL)

MLADI

Vas zanima, kako je naše telo videti od znotraj? Odgovore boste našli v knjigi, ki na poljuden način razkriva sestavo in delovanje našega telesa. Izvedeli boste kako lahko naše telo neumorno deluje vse naše življenje. Knjiga vsebuje zavijke, prosojnice in "kolo" za lažjo predstavo. Zanimivo in poučno hkrati!

Redna cena knjige je 18,50 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

14,80 EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

V knjigi je veliko receptov prikazanih s fotografijami korak za korakom, z nasveti in namigi. Tu so jedi, kakršne imajo otroci najraje, od receptov, ob katerih smo odrasli že njihovi starši in stari straši, do domiselnih sodobnih receptov – za zajtrk in malico, za kosilo in večerjo, za piknik in zabavo, za sladkanje in za praznike.

Mehka vezava, 22 x 29 cm, 112 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

4 EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

V knjigi je več kot 100 receptov in zanimivosti o čokoladi v poglavjih: o kakavovcu in kakavovem zrnu, od kakavovega zrna do čokolade, čokoladne torte in kolači, čokoladni deserti in strjenke, čokoladni fondiji, čokoladni okraski, pralineji in slane jedi s čokolado.

Spiralna vezava, 14 cm x 20 cm, 160 strani

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po cenu Pošte Slovenije.

10 EUR

* poštnina

Gorenjski Glas

Pirati plastike v akciji

Osnovna šola Koroška Bela se je vključila v projekt Pirati plastike in učenci šestega razreda so se pridružili misiji proti plastičnemu onesnaževanju.

URŠA PETERNEL

Vlade Nemčije, Portugalske in Slovenije želijo med svojim skupnim predsedovanjem kot trio predsedstev Sveta Evropske unije opozoriti na problem plastičnih odpadkov in ozavestiti javnost o nujnosti preprečevanju njihovega nastajanja. Zato se v teh treh državah izvaja projekt Pirati plastike – dajmo, Evropa!, ki je odprt za vse šole in obšolske mladinske skupine v vseh državah članicah Evropske unije. Projektu so se pridružili

Učenci šestega razreda so pomagali znanstvenikom tako, da so na odsekih rečnih bregov ali v naravi v bližini vodnih teles zbirali in šteli plastične odpadke ter jih skupaj s podatki o mestu, kjer so jih našli, razvrstili v različne kategorije mikro- in makroplastike.

tudi na Osnovni šoli Koroška Bela, kjer so se misiji proti plastičnemu onesnaževanju pridružili učenci šestega razreda. "Onesnaženost jezer, rek in oceanov z makro- in mikroplastiko pomembno ogroža stabilnost morskih sistemov, prostoživeče živali in rastline ter raznolikost rastlinstva. Vendar znanstveniki po svetu in v Evropi še

vedno nimajo dovolj podatkov, da bi določili dejanski obseg onesnaženosti. Učenci šestega razreda so pomagali znanstvenikom tako, da so na odsekih rečnih bregov ali v naravi v bližini vodnih teles zbirali in šteli plastične odpadke ter jih skupaj s podatki o mestu, kjer so jih našli, razvrstili v različne kategorije mikro- in makroplastike. Te odpadke pa smo

poslali v nadaljnje raziskovanje in analizo," je projekt opisala učiteljica Manca Martinčič. Cilj projekta je dvigniti raven ozaveščenosti o pomenu zaščite naših morij in rek, ki so eden od pomembnejših naravnih virov, in poudariti dodano vrednost mednarodnega raziskovalnega sodelovanja, je še dodala.

Bodoči vzgojitelji predšolskih otrok na Cicibanovi olimpijadi

URŠA PETERNEL

Zavod za šport Jesenice in Olimpijski komite Slovenije sta že šestnajsto leto pripravila Mini cicibanovo olimpijado, ki je potekala v Športnem parku Podmežakla.

Tudi letos so pri organizaciji in izpeljavi sodelovali dijaki tretjih in četrtih letnikov izbirnega strokovnega modula Šport za otroke Srednje šole Jesenice, program Predšolska vzgoja. Okoli 670 otrok iz vrtca in prve tri-

ade osnovnih šol je bilo razdeljeno v 38 vadbenih skupin, za katere so dijaki – po mimohodu olimpijske bakle in zastave ter po olimpijski zaprisegi – organizirali ter vodili 38 različnih gibalnih postaj. Otroci so se družili,

zabavali, igrali in tekmovali s samimi seboj pod geslom Vsi smo zmagovalci, dijaki pa so pridobili dragocene praktične izkušnje za svoj bodoči poklic, je povedala mentorica profesorica Marta Bajc.

Dijaki predšolske vzgoje Srednje šole Jesenice so sodelovali pri izpeljavi Mini cicibanove olimpijade. / FOTO: ARHIV ŠOLE

ZANIMIVOSTI

Dijakom pokaže, da fizika ni nekaj groznega

Priljubljeni profesor fizike Matej Erjavec je prejel najvišje priznanje Gimnazije Jesenice, zlati znak.

URŠA PETERNEL

Matej Erjavec, dolgoletni profesor fizike na Gimnaziji Jesenice, je nedavno prejel najvišje priznanje, zlati znak šole. Priljubljen je tako pri dijakih kot pri kolegih, ena od sodelavk Vesna Smolej Vrzal ga je denimo opisala takole: »S svojo izjemno človeško toplino, pozornostjo do sogovornika, s spoštljivim odnosom do dijakov in zaposlenih predstavlja odličnega profesorja in sodelavca ...« Četudi je fizika eden od predmetov, ki pri dijakih prvega letnika običajno vzbuja strahospoštovanje, pa imajo jeseniški gimnazijci ta predmet v resnici – prav radi. Tako marsikateri dijak, ko prvič sede v fizikalno učilnico, reče: »Fizika je grozna!« A kot poudarja nagrajeni profesor, jo v dveh ali treh letih večini približa do te mere, da imajo do nje vsaj nevtralen odnos. A veliko jih fiziko v resnici vzljubi, saj jo v četrtem letniku za izbirni maturitetni predmet izbere kar polovica dijakov, medtem ko je na večini drugih gimnazij ta delež 25- do 30-odstoten. Tudi povpreč-

na ocena njegovih dijakov na maturi presega povprečno oceno na državni ravni. Nekateri njegovi dijaki se odločijo za študij fizike, kar nekaj jih kasneje opravi še magisterij in doktorat. »Lepo je slišati, da si jih nav-

sneje pa opravil tudi magisterij. V študentskih časih je fiziko tudi inštruiral, zato so ga že kot absolventa povabili na Gimnazijo Jesenice, da je začel poučevati. Redno se je zaposlil leta 2003 in vse odlej, torej osemnajst let, je

Je tudi avtor zgibanke Modra pomoč, ki vsebuje povzetek učne snovi srednješolske fizike in kratke definicije pojmov, zglede, grafe in tabele.

dušil za fiziko. Spominjam se, da so iz enega razreda kar štirje odšli študirat fiziko,« pravi sogovornik, ki dijakom skuša snov razložiti na čim bolj zanimiv, logičen način, tudi s primeri iz vsakdanjega življenja. Kot pravi, že iz pogledov dijakov razbere, če kakšne snovi niso povsem dobro razumeli in je potrebna dodatna razlaga, morda celo kakšna ura dopolnilnega pouka. Sam je imel naravoslovje rad že v osnovni šoli, zato se je odločil za srednjo farmaceutsko šolo v Ljubljani. Tam je, pripoveduje, imel odlično profesorico fizike, zato je izbral študij fizike, ga zelo uspešno zaključil, ka-

ostal zvest jeseniški gimnaziji. Poleg poučevanja pa ima še številne druge zadolžitve. V smehu pravi, da je očitno tak človek, da ga »za vse porabijo«. Tako je soavtor e-gradiva, sodeloval je pri pripravi učbenikov za fiziko za srednje šole, na šoli je za dijake pripravil spletno učilnico z gradivi, učnimi listi, navodili za vaje ... Poleg tega dijake vsako leto pe-lje na strokovne ekskurzije, jih pripravlja za tekmovanja iz fizike in astronomije in se z njimi veseli najvišjih priznanj. Bil je tudi pobudnik za uvedbo elektronskega dnevnika in redovalnice na šoli, za nameček je prav on tisti, ki vsako leto oblikuje

Profesor fizike na Gimnaziji Jesenice Matej Erjavec: »Rad sem učitelj in uživam v učiteljskem poklicu.« / FOTO: GORAZD KAVČIČ

urnik gimnazije, ki je zapleten zaradi številnih izbirnih predmetov. Vodi tudi šolski sklad, bil je član sveta šole ... Kot pravi, se med sodelavci dobro počuti, lepo se razumejo, družijo se tudi izven zbornice. Eno zanimivejših druženj je na gledaliških deskah, je namreč član igralske skupine profesorjev gimnazije Teater, prof., ki

vsako leto na oder postavijo predstavo. Vaje so naporne, a zabavne, na njih se veliko smejijo. »Gre za druženje z dodatkom, to je predstavo,« pravi. A pri tem priznava, da je prvo leto imel na odru strašansko tremo, a se z leti ta k sreči zmanjšuje. »Po navadi me dijaki vidijo v učilnici kot nekoga, ki vse zna, a v predstavi, na odru, se lah-

ko zgodi, da bi pozabil tekst. Tako me dijaki lahko vidijo tudi v drugačni luči,« pravi sogovornik, ki živi na Jesenicah. V prostem času rad kolesari, pred leti pa je bil navdušen hribolazec, tako je osvojil celo šesttisočaka v Južni Ameriki ... Je tudi ljubitelj knjig, rad bere kriminalke, a tudi kakšno resnejše čtivo.

Pripravljeni na reševanje kadrovske krize v zdravstveni negi

DOC. DR. SANELA PIVAČ, DEKANJA FAKULTETE ZA ZDRAVSTVO ANGELE BOŠKIN

Slovensko zdravstvo se s pomanjkanjem medicinskih sester sooča že vrsto let. Kljub številnim opozorilom pa lahko danes ugotavljamo, da se je kadrovska kriza z epidemijo marsikje še dodatno zaostila. Iz kadrovskega oziroma organizacijskega problema v posameznih organizacijah se je prelevila v širši zdravstveni problem, ki lahko brez takojšnjih sprememb privede celo do zlo-ma celotnega zdravstvenega sistema. Tega bi slej ko prej občutili vsi, ko bi potrebovali zdravstvene storitve. V danih razmerah parcialno odzivanje, recimo zgolj (sicer še kako potrebno) povečanje plač zaposlenih v zdravstveni negi, ne bo več rešilo nakopičenih težav. Potrebujemo celovite sistemske spremembe, ki bodo ob boljšem nagrajevanju in pogojih dela upoštevale tudi hiter razvoj stroke in profesionalizacijo zdravstvene nege ter generacijske spremembe. Spremembe, ki bodo v večji meri kot doslej v iskanje rešitev vključevale tudi vire, znanje in izkušnje obstoječih zdravstvenih fakultet.

Dejstvo je, da smo danes v Evropi in po svetu priča zelo hitremu razvoju stroke zdravstvene nege, ki ga zaznamujejo procesi profesionalizacije, uveljavljanja na dokazih podprte zdravstvene nege ter prizadevanj za dvig učinkovitosti, kakovosti in strokovnosti zdravstvene obravnave. Gre za procese, ki jih poganjajo hiter znanstveni in tehnološki razvoj ter potrebe hitro starajoče se družbe. Hkrati smo sredi pomembnega generacijskega premika. Danes v zdravstveno nego vstopajo generacije, ki imajo drugačna karierna pričakovanja in so v primerjavi s prejšnjimi generacijami, ki že delajo v zdravstveni negi, zagotovo bolj kritične. Mladi so danes bolj samozavestni, zahtevni in z večjimi pričakovanji glede svoje prihodnosti. Ni jih strah veliko delati, a pričakujejo, da so pri tem profesionalno in osebno izpopolnjeni. Vedo, da z izobraževanjem na slovenskih zdravstvenih fakultetah pridobijo vrhunsko znanje, da je njihova diploma mednaro-

dno primerljiva in priznana ter da jim je znotraj Evropske unije zagotovljena mobilnost, ki je njihovi predhodniki niso imeli. Če poklic ne bo izpolnil njihovih pričakovanj in bo za povrhu še slabo plačan, bodo zagotovo hitro iskali boljše rešitve za svoje življenje. In to se nam že dogaja. Mladi po diplomi odhajajo v države, kjer jim lahko ponudijo boljše pogoje za delo in bolj urejen sistem vrednotenja dela v zdravstveni negi. Nekateri celo zapustijo poklic, za katerega so se vrsto let izobraževali, in (za vedno?) odidejo v popolnoma druge poklice. Pri uvajanju sistemskih sprememb v zdravstvu moramo zato najprej nujno bolj razumeti mlade in njihove potrebe. Žal lahko tudi tu ugotavljamo, da nam časa za njihovo uspešno integracijo v slovenski zdravstveni sistem že zelo zmanjkuje, kot država oziroma družba pa izgubljammo dragocena sredstva, ki smo jih vložili v njihovo izobrazbo. Če začnemo pri mladih, hitro pridemo tudi do zdra-

vstvenih fakultet. Menim, da brez povečanja števila vpisnih mest in podelitve koncesij za študijske programe zdravstvene nege kadrovske krize v slovenskem zdravstvu ob demografskih in drugih trendih ne bo mogoče dolgoročno vzdržno razrešiti. Na Fakulteti za zdravstvo Angele Boškin smo zato že zaprosili Ministrstvo za zdravje in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, da nam omogočita povečanje vpisnih mest za študijski program Zdravstvena nega (VS) ter nam zanje tudi dodelita potrebno koncesijo. Ker gre za poklic, ki je tako deficitaren, iskreno verjame-mo, da to ne bi smela biti pretežka odločitev. Hkrati imamo za povečanje vpisnih mest že vzpostavljene določene pogoje: ekipo izkušenih visokošolskih učiteljev, tesno sodelovanje z učnimi bazami, številne nacionalne in mednarodne razvojne in raziskovalne projekte, ki so potrebni, da mladim predamo najboljše znanje. Skratka: ob pravočasnem odzivu obeh pristojnih mi-

nistrstev in pridobitvi dodatnih sredstev za izboljšanje prostorskih pogojev (že zdaj potrebujemo večje predavalnice ter dodatne prostore za izvajanje kabinetnih vaj in za zaposlene) lahko damo svoj prispevek k reševanju kadrovske krize v zdravstveni negi že v naslednjem študijskem letu. Iz dosedanjih izkušenj tudi vemo, da nam dodatnih vpisnih mest s koncesijo nikakor ne bo težko zapolniti. Velike krize – in danes se zagotovo soočamo s takšno – težave in probleme še dodatno zaostrijo. A hkrati so morda lažje vidni tudi koraki, ki jih moramo narediti. Iskreno verjamem, da jih bomo v Sloveniji zmogli narediti tudi na področju zdravstvene nege – to smo dolžni tako mladim generacijam, ki šele iščejo svojo poklicno pot, medicinskim sestram, ki se danes trudijo, da slovensko zdravstvo premaga enega največjih izzivov v svoji zgodovini, ter seveda pacientom, ki si zaslužijo varno in kakovostno zdravstveno obravnavo.

ZANIMIVOSTI

Petsto let Kosove graščine

Kosova graščina na Jesenicah letos praznuje petstoletnico. Leta 1521 jo je zgradil Žiga Dietrichstein, kasneje so bili v njej ljudska šola, uradi, sodišče, med vojno pa zapor jeseniške izpostave gestapa. Danes je graščina osrednje razstavišče Gornjesavskega muzeja Jesenice, v njej je na ogled avtentična zaporniška celica, v stavbi hranijo eno najimenitnejših zbirk fosilov pri nas, v graščini pa je tudi poročna dvorana.

URŠA PETERNEL

Kosova graščina stoji v najstarejšem delu Jesenic, na Murovi. Zgrajena je bila leta 1521, znana je bila kot »stari belopeški grad«. Zgradil jo je namreč baron Žiga (Sigmund) Dietrichstein, ki je bil zakupnik belopeške posesti; nad balkonskimi vrati je tako

ma vojnama uradi, sodišče, med okupacijo pa je jeseniška izpostava gestapa v njej imela zaporniške celice. Tudi po drugi svetovni vojni so bili v graščini zaprti politični zaporniki, a po besedah v. d. direktorice Gornjesavskega muzeja Jesenice, ki upravlja graščino, Lačen Benedičičeve je ta del zgodovine grašči-

V. d. direktorice Gornjesavskega muzeja Jesenice Irena Lačen Benedičič pred Kosovo graščino / FOTO: TINA DOKL

še vedno ohranjen belopeški grb. V 18. stoletju so si lastništvo podajale različne plemiške rodbine, v začetku 19. stoletja pa je njen lastnik postal trgovec Frančišek Pavel Kos, po katerem se graščina danes tudi imenuje. Pozneje je prešla v last fužinarjev Ruardov, potem pa v roke Kranjske industrijske družbe. Konec 19. stoletja je stavbo odkupila jeseniška srenja, v njej je bila kar trideset let ljudska šola, med obe-

ne še vedno dokaj neraziskan, veliko je še zamolčane-ga. Avtentična zaporniška celica je na ogled v pritličju graščine še danes, ob njej pa tudi stalna razstava o nacističnem terorju. Graščina je danes tudi osrednje razstavišče jeseniškega muzeja, v njej prirejajo likovne in muzejske razstave. V akustični vhodni avli potekajo odprti razstavi s kulturnim programom, koncerti, muzejski večeri in srečanja.

Kosovo graščino je leta 1882 od Kranjske industrijske družbe odkupila jeseniška srenja (občina) za 10.000 goldinarjev. »Prostore so preuredili za šolske potrebe. V pritličju sta bili dve učilnici, stanovanje za čistilko in prostor za kurjavo. V prvem nadstropju je bilo stanovanje za učitelja, šolska pisarna, kabinet za knjige in učilnica. V drugem nadstropju so bile še tri velike učilnice ...« o obdobju, ko je bila v graščini šola, v kratkem orisu zgodovine šolstva na Jesenicah piše Nataša Kokošinek.

Zbirka fosilov in kamnin Jožeta Bediča

V njej je na ogled tudi zbirka fosilov in kamnin Jožeta Bediča, ki je največja in najpomembnejša zbirka paleozojskih fosilov v Sloveniji in ena najimenitnejših v jugovzhodni Evropi. Jeseničan Jože Bedič (1923–2007) je fosile

Prihodnost graščine

Kot je dejala Irena Lačen Benedičič, naj bi po sedanjih načrtih del dejavnosti iz Kosove preselili v obnovljeno Ruardovo graščino, zlasti galerijski del in poročno dvorano. V Kosovi graščini pa naj bi, kot razmišljajo v muzeju, v prihodnje uredili odprte

V graščini je gestapo med drugo svetovno vojno imel zaporniške celice, v pritličju graščine je ena od celic ohranjena še danes, ob njej pa je na ogled stalna razstava o nacističnem terorju.

Nad balkonskimi vrati je ohranjen belopeški grb.

V graščini je na ogled zbirka fosilov in kamnin Jožeta Bediča, ki je največja in najpomembnejša zbirka paleozojskih fosilov v Sloveniji in ena najimenitnejših v jugovzhodni Evropi.

nic, zlasti njenega najstarejšega dela, Murove. Ob petstoletnem jubileju graščine v oktobru v muzeju pripravljajo več dnevov odprtih vrat s predstavitvami muzejskih predmetov, ki so povezani z zgodovino objekta, kustosi muzeja za umetnostno zgodovino, železarstvo in etnologijo pa pripravljajo tudi serijo predavanj o zgodovini graščine.

Graščina nosi ime po trgovcu Frančišku Pavlu Kosu, ki jo je kupil leta 1812, leta 1821 pa obnovil v neorenesančnem slogu, in to s pomočjo »zaklada novcev«, ki naj bi ga bil našel ...

Jeseniška poročna dvorana

V drugem nadstropju graščine sta tudi dva protokolar-na prostora, poročna dvorana, ki je eden od dveh jeseniških uradnih prostorov za sklepanje porok, ter dvorana, v kateri so vrsto let potekali občinski protokolarni dogodki in sprejemi (pred leti so jih preselili v Banketno dvorano Kolperna na Stari Savi). V zadnjem obdobju pa so v graščini tudi začasni prostori uprave Gornjesavskega muzeja Jesenice, saj poteka obnova še ene imenitne stavbe iz jeseniške zgodovine, Ruardove graščine na Stari Savi.

Poročna dvorana, ki jo krasí slika Gorenjska svatba Maksima Gasparija

ZANIMIVOSTI

Na prireditvi so bolezen dali na stran

Društvo bolnikov z osteoporozo Jesenice je s prireditvijo v dvorani Gledališča Toneta Čufarja Jesenice zaznamovalo dvajsetletnico delovanja.

JANKO RABIČ

Društvo bolnikov z osteoporozo Jesenice letos zaokrožuje dvajset let delovanja. Združuje člane iz sedmih občin Zgornje Gorenjske, glavne dejavnosti so že od ustanovitve naprej namenjene ozaveščanju članov in drugih občanov o sami bolezni in njenih posledicah. Osteoporozo je bolezen okostja in zanjo je značilno, da ima za posledico povečano tveganje na zlome. Pomembno je spodbujanje zdravega načina življenja, ki preprečuje nastajanje bolezni. Vsakoletni programi obsegajo predavanja, telesno vadbo, pohode, izlete, ukvarjajo se z ročnimi deli, opravljajo meritve kostne gostote.

Predsednica Nuša Ražman med pozdravnim govorom

Društvo ima prostore v Domu upokojencev dr. Franceta Bergelja, članom pa nudi različno pomoč

pri premagovanju težav, vpi-sujejo tudi nove. Včasih članom veliko pomenijo že drobne pozornosti, tako vsem ob rojstnih dnevih namenijo unikatno voščilnico, ki jo izdelajo v društvu. Ob 20-letnici so v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah pripravili prireditev, na kateri so tokrat bolezen in tegobe, povezane z njo, dali na stranski tir. Prijeten in sproščujoč program z izbranim veznim tekstom voditeljice Branke Smole je bil namenjen članom in gostom ter v zahvalo vsem, ki skrbijo za izvajanje programov. Čestitke so izrekli župan Občine Jesenice Blaž Račič, direktor Splošne bolnišnice Jesenice Mark Toplak in predsednica Zveze društev

bolnikov z osteoporozo Slovenije Duša Hlade Zore, ki je društvu izročila priznanje za opravljeno delo v preteklem obdobju. Predsednica društva Nuša Ražman, vodi ga šestnajst let, je poudarila, da tokrat ne bodo podeljevali posebnih priznanj, zaslužijo si jih vsi, ki se na različne načine vključujejo v delo. Je pa posebno zahvalo podelila članici, 81-letni Jelki Blažević z Bleda za vzdržljivost in vztrajnost pri redni vsakotedenski telesni vadbi. Za popestritev prireditve so poskrbeli člani Mešanega pevskega zbora Odmev iz Kranjske Gore z zborovodjem Petrom Novakom in harmonikarjem Tonetom Dremljem ter Andrej Rozman Roza s kabaretom Simplozij.

Oktober je obarvan rožnato

Stojnico, na kateri so ozaveščali o pomenu samopregledovanja dojk, so pripravili tudi v Splošni bolnišnici Jesenice. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

URŠA PETERNEL

V oktobru, ki je mednarodni mesec ozaveščanja o raku dojk, tudi na Jesenicah poteka vrsta dogodkov, ki jih pripravljajo ustanove v sodelovanju z združenjem Europa Donna. Tako so v Splošni bolnišnici Jesenice in Zdravstvenem domu Jesenice postavili stojnico, na kateri so predstavili pomen samo-

pregledovanja dojk in zgodnjega odkrivanja raka dojk. Zdravstvenovzgojni center Jesenice je pripravil tudi predavanje Rožnata delavnica za zdravje dojk, ki je potekalo po aplikaciji Zoom. Simbolično, z rožnato barvo, je ves oktober osvetljena stavba Gimnazije Jesenice, v mestu pa na rožnati oktober spominjajo okrašena drevesa in rožnate pentlje.

Diamantna maturantka na sprejemu na Brdu

Predsednik republike Borut Pahor je na Brdu pri Kranju pripravil sprejem za diamantne maturante. Med njimi je bila tudi Nikolina Đukelić s Srednje šole Jesenice.

URŠA PETERNEL

Predsednik republike Borut Pahor in ministrica za izobraževanje, znanost in šport Republike Slovenije dr. Simona Kustec sta na Brdu pri

Kranju priredila sprejem za diamantne maturantke in maturante, ki so na splošni ali poklicni maturi 2021 dosegli vse možne točke. Med njimi je bila tudi diamantna maturantka Srednje

šole Jesenice Nikolina Đukelić. Nikolina, ki je zaključila program predšolska vzgoja, sicer pa je doma iz Kranja, je na letošnji poklicni maturi zbrala vse možne točke. Predsednik republike je v slavnostnem nagovoru vsem diamantnim maturantkam in maturantom čestital za

Na Srednji šoli Jesenice so izjemno ponosni na svojo diamantno maturantko.

njihov izjemen šolski uspeh in jim izrekel iskrene želje za prihodnost. "Ta oder je najvišji in najlepši razgledni stolp na našo prihodnost," je dejal in dodal, da je znanje odločilnega pomena, a sta za uspeh pomembna tudi vztrajnost in pogum. Sprejema pri predsedniku se je z Nikolino udeležila tudi ravnateljica Srednje šole Jesenice Monika Lotrič, ki je še enkrat poudarila, kako zelo ponosni so na šoli na diamantno maturantko.

Nikolina Đukelić s predsednikom države Borutom Pahorjem / FOTO: ARHIV SREDNJE ŠOLE JESENICE

HOKEJISTI JESENIC ŠE NAPREJ "MELJEJO" NASPROTNIKE V ALPSKI LIGI

Hokejisti HDD Sij Acroni Jesenice so izjemno vstopili v novo sezono Alpske hokejske lige. Po prvih desetih odigranih tekmah imajo namreč le en poraz, prav tako pa zasedajo vodilni položaj lige. Jeseniški hokejisti so v Alpski ligi zmagali na kar devetih zaporednih tekmah. Po že skoraj povsem pozabljenem uvodnem porazu proti novincu v ligi Meranu so do zdaj dobili vsa naslednja srečanja. Prav tako so na vseh dosedanjih gostovanjih vknjižili vse možne točke. Na prvem mestu lestvice imajo železarji s tekmo manj tri točke prednosti pred italijanskim Asiagom. Prav ekipo, ki je Jeseničane v lanski sezoni izločila v polfinalu Alpske lige, so varovanci Nika Zupančiča minuli teden v dvorani Podmežakla po preobratu premagali s 5 : 3 in s tem še enkrat več dokazali, zakaj veljajo za nesporne favorite tekmovanja. V Alpski ligi imajo železarji pred četrtkovim gostovanjem v Zell am Seeju prav tako v lasti najboljšo obrambo in najboljši napad lige. Prav z zadnjim aktualni slovenski državni pr-

vaki italijanskim in avstrijskim nasprotnikom povzročajo veliko težav, saj v povprečju na tekmo dosegajo več kot štiri gole. Zato prav tako ni presenetljivo, da so med štirimi najučinkovitejšimi hokejisti tekmovanja kar trije železarji. Ob Viikili in Svetini je celo najnevarnejši igralec Alpske lige z 21 točkami zaenkrat Eric Pance. Pred kratkim pa se je po poškodbi vrnil tudi odlični Finec Ettu Elo. Železarjem prav tako odlično kaže tudi v državnem prvenstvu, kjer so zmagali na vseh treh dosedanjih tekmah, vključno s torkovim večnim derbijem, na katerem so v dvorani Podmežakla ob bučni podpori svojih navijačev kar s 3 : 0 premagali večne rivala iz Ljubljane. Olimpija je kot vodilna ekipa kakovostnejše ICE Hockey League tako še enkrat več občutila, kako težko je Železarje premagati na derbijih. Jeseničani pa so znova dokazali, zakaj so aktualni državni prvaki. Jeseniško moštvo sicer prav tako konec meseca čaka pomemben izizzv. V Franciji se bodo namreč pomerili še v kontinentalnem pokalu.

VEČ NA WWW.HDDJESENICE.SI

PRIREDITVE, ZANIMIVOSTI

Dogodki od 15. oktobra do 5. novembra

- PETEK, 15. OKTOBER

PROFESOR KUZMAN MLAJŠI, monokomedija, Siti teater

Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 20. uri
- PONEDELJEK, 18. OKTOBER

ZDRAVSTVENO PREDAVANJE psihologinje Alenke Rant

Dom DU Jesenice, Pod gozdom 13, ob 17. uri
- TOREK, 19. OKTOBER

500 let Kosove graščine: VOZ ZA PREVOZ RUDE, Dan odprtih vrat in predstavitev muzejskega predmeta tedna – javno vodstvo

Muzej Kosova graščina, ob 16. uri
- E-obisk muzeja iz domačega naslanjača**

www.gmj.si, po 18. uri
- VOZI MIŠKO, smrtno resna komedija**

Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30
- SREDA, 20. OKTOBER

Nastop učencev klavirja

Glasbena šola Jesenice, dvorana Lorenz, ob 18.30
- ČETRTEK, 21. OKTOBER

E-obisk muzeja iz domačega naslanjača

www.gmj.si po 18. uri
- Muzejski večer: Boštjan Omerzel »Pred stoletjem in pol je na Jesenice prisopihal prvi vlak«**

Banketna dvorana v Kolpernu na Stari Savi, ob 18. uri
- Projekt Od tona do glasbe: Slovenska romantika (glasbena predstava za osnovnošolce)**

Kino Železar, ob 9. uri in ob 10.30
- PETEK, 22. OKTOBER

Projekt Od tona do glasbe: Slovenska romantika (glasbena predstava za osnovnošolce)

Kino Železar, ob 9. uri in ob 10.30
- NEDELJA, 24. OKTOBER

OBUTI MAČEK, baletna predstava za otroke v izvedbi DBUS

Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 10. uri
- PONEDELJEK, 25. OKTOBER

Predavanje Pavla Smoleja: Pohodne poti 2020, IV. del.

Dom DU Javornik - Koroška Bela, ob 18. uri
- ČUDOVITA, glasbena komedija v izvedbi SSG Trst in SiTi**

Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, ob 19.30
- TOREK, 26. OKTOBER

E-obisk muzeja iz domačega naslanjača

www.gmj.si, po 18. uri
- MORJE/JEZERO, območna fotografska razstava, odprtje**

Banketna dvorana v Kolpernu na Stari Savi, ob 18. uri
- Brezplačno predavanje – Otroci in nevarnosti interneta**

ZOOM, ob 17. uri, prijave sprejemajo na https://forms.gle/spR-S1kNgS3fEjsaA
- ČETRTEK, 28. OKTOBER

E-obisk muzeja iz domačega naslanjača

www.gmj.si, po 18. uri
- 500 let Kosove graščine: ŽIVLJENJE NA TASTARIH JESENICAH, predavanje**

Muzej Kosova graščina, ob 18. uri
- STIK Jesenice – Podporna skupina za LGBT-osebe; STIK skupina je namenjena pogovorom, debatam, vprašanjem ..., info: nika.ferbezar@gmail.com**

Mladinski center Jesenice, ob 18. uri
- Klubsko prvenstvo v pikadu za ženske in moške**

Dom DU Javornik - Koroška Bela, od 16. do 20. ure
- PETEK, 29. OKTOBER

Janez Fajfar: Predstavitev Koroške Bele kot del briksenske blejske posesti

Dvorana Kulturnega hrama na Koroški Beli, Cankarjeva 17, ob 18. uri

TOREK, 2. NOVEMBER

E-obisk muzeja iz domačega naslanjača

www.gmj.si, po 18. uri

ČETRTEK, 4. NOVEMBER

E-obisk muzeja iz domačega naslanjača

www.gmj.si, po 18. uri

Nastop učencev kljunaste flavte in klavirja

Glasbena šola Jesenice, dvorana Lorenz, ob 18.30

PETEK, 5. NOVEMBER

Ples besed – literarno-glasbeni večer

Gledališče Toneta Čufarja Jesenice, 17. uri

Aktivnosti Mladinskega centra

Od ponedeljka do petka od 11. do 15. ure: DNEVNI KLUB MCJ – namizne športne in družabne igre, informiranje o priložnostih, ki jih mladim nudi MCJ, in o podpori njihovim pobudam

Vsak ponedeljek ob 17. uri: Joga za »GUŠT« z Nadico; prijave in info. 040 971 835 in nadica.petrova4@gmail.com

Vsak petek in soboto ob 17. uri: MAGIC THE GATERING druženje ob kartanju, info. Žiga 040 912 618

Aktivnosti centra Žarek

Dnevni center je odprt v popoldanskem času od 13. do 19. ure. Od 13. do 16. ure poteka učna pomoč, po 16. uri pa aktivnosti:

vsak ponedeljek in petek kuharske delavnice, družabne igre,

vsak torek in četrtek ustvarjalne delavnice z različnimi materiali, družabne igre,

vsako sredo različne delavnice, ogled filma, družabne igre.

V primeru lepega vremena organiziramo tudi aktivnosti izven dnevnega centra.

Razstave

BANKETNA DVORANA KOLPERNA

Mednarodna fotografska razstava Abstract 2021, na ogled do 24. oktobra v času dogodkov in Kolpernu ali po predhodni najavi

RAZSTAVNI SALON DOLIK

Društvena razstava fotografij Fotografskega društva Jesenice, na ogled do 20. oktobra

GALERIJA FOTOGRAFSKEGA DRUŠTVA JESENICE V AVLI GLEDALIŠČA

Razstava fotografij članov Foto kluba Hrastnik, na ogled do 19. oktobra

NA VSE PRIREDITVE VLJUDNO VABLJENI!

www.gorenjskiglas.si

Policijska kronika

Dogodki

Na Jesenicah so policisti obravnavali padec osebe na javnem kraju. Okoliščine kažejo na zdravstvene težave. Zaradi kršitve javnega reda in miru so jeseniški policisti obravnavali moškega, ki je udaril drugega občana. Proti njemu poteka prekrškovni postopek. Obravnavali so tudi prijavo občana o nasilnem vedenju dveh neznanih moških nad njim. Dogodek se je zgodil na Kočni. Občan je bil poškodovan, zdravniško pomoč je odklonil. Okoliščine policisti še preverjajo. Jeseniški policisti so obravnavali tudi nesrečo pri delu s stroji v industrijskem objektu. Tuja krivda je izključena. Delavec je bil odpeljan v zdravstveno ustanovo. Na Jesenicah pa je Ljubljankanka našla denarnico, ki je bila že vrnjena lastniku. Lastnik je bil tujec. "Najditeljici se zahvaljujemo za poštenost," so zapisali gorenjski policisti.

Voznik skuterja se je uprl

Jeseniški policisti so obravnavali voznika skuterja, ki je padel in bi bil lahko nevaren za promet. Ugotovili so, da je bil skuter odvzet lastniku. V postopku se je voznik policistom s silo uprl in poskušal preprečiti uradno nalogo. Proti njemu so bila zato uporabljena prisilna sredstva. En policist je bil v postopku lažje poškodovan. Proti moškemu poteka postopek, po dogodku pa je bil predan zdravniški službi.

Padel je med kravami

Na Hrušici se je na pašniku poškodoval občan. Padel je med kravami. Tuja krivda je izključena. Jeseniški policisti so obravnavali tudi prijavo poškodb pri občanu. Neznani moški ga je v centu Jesenic udaril in vrgel po tleh. Obravnavali so tudi padec osebe z nižje višine na zasebnem zemljišču in poškodbe pri tem. Tuja krivda je izključena.

V nasprotno smer po avtocesti

Gorenjski prometni policisti so posredovali pri vožnji v napačno smer po avtocesti od Hrušice proti Radovljici. Policisti so vozilo izsledili, voznika pa obravnavali. Ugotovili so, da gre za tujca, ki je v vozilu po daljši vožnji spal na počivališču na Hrušici, potem pa neorientiran tam zapeljal v napačno smer in se odpeljal proti Radovljici. Zaustavili so ga v Mostah. Za vožnjo je uporabljal prehitevalni pas. Do nesreče kljub veliki nevarnosti k sreči ni prišlo. Policisti so mu prepovedali nadaljnjo vožnjo in ga obravnavajo v prekrškovnem postopku. "Večkrat slišani poziv, naj vozniki na avtocesti za vožnjo uporabljajo desni pas in naj bodo med vožnjo zbrani, se kot močno pravilen izkaže ravno v takih primerih. Voznik, ki zaradi napake pelje v napačno smer, namreč običajno vozi po prehitevalnem pasu. Ker so hitrosti velike, je lahko usodno vsako trčenje. Pozivamo k previdnosti in vožnji v spočitem stanju," svetujejo gorenjski policisti.

Kriminaliteta

Na Jesenicah je storilec iz trgovine odtujil dražje orodje.

Jesenska akcija Osvežite dom z Gorenjskim glasom

14 dni brezplačnega časopisa

Gorenjski glas je izredno priljubljen časopis, ki izhaja vsak torek in petek. Naročniki komaj čakajo, da ga dobijo v nabiralnik in izvedo, kaj je novega v njihovem domačem kraju in v naši regiji. Teh novic ni mogoče najti nikjer drugje!

Akcija 14 dni brezplačnega časopisa je namenjena vsem, ki Gorenjskega glasa še ne poznate ali ga kupujete v prosti prodaji. Želimo si, da bi se bralci na lastne oči prepričali, da je Gorenjski glas odličen časopis, in postali njegovi naročniki. Poleg brezplačne dostave naročnina prinaša tudi številne popuste in darilo. Če želite Gorenjski glas bolje spoznati, se lahko odločite za dvotedensko brezplačno prejemanje časopisa brez vseh obveznosti. Pišite na narocnine@g-glas.si ali pokličite na tel. št. 051 682 217 in pustite podatke za dostavo. Po preteku 14-dnevnega obdobja vam časopisa ne bomo več pošiljali, vas bomo pa poklicali, povprašali za mnenje in vam predstavili prednosti za naročnike.

Pridružite se naši veliki družini naročnikov, ne bo vam žal!

V akciji ne morejo sodelovati obstoječi naročniki in tisti, ki živijo na istem naslovu kot naročnik.

Gorenjski glas je najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji.

jeseniške novice

GG

Družabno, zabavno ...

Na prireditvi na Stari Savi, na kateri so predstavljali meni Delavska malca, smo v delavski kuhinji v Kasarni v objektu ujeli Evo Štravs Podlogar v družbi njene tašče. Štravs Podlogarjeva je od lani direktorica Razvojne agencije Zgornje Gorenjske, po izobrazbi univerzitetna diplomirana ekonomistka, ki je bila predtem zaposlena na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, še prej pa je skoraj petnajst let vodila Turizem Bled. Po rodu je Jeseničanka, ki pa že vrsto let živi na Bledu. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Na Koroški Beli so se spomnili 90. obletnice rojstva legendarnega Franca Koširja. Razstavo so si prišli ogledat tudi predstavniki družine Avsenik, in sicer Aleš Avsenik s partnerko Ano Marijo. Aleš je Slavkov vnuk in je prevzel vodenje Gostilne pri Jožovcu v Begunjah. Avsenikovi se vsako leto udeležijo prireditve na Koroški Beli. Za tokratno razstavo so prijazno posodili nekaj Koširjevih predmetov, tudi trobento, ki je sicer na ogled v Avsenikovem muzeju v Begunjah. / FOTO: NIK BERTONCEJ

Na Jesenicah so praznovali dan slovenskega športa. Na prireditvi na Čufarjevem trgu so se predstavila jeseniška športna društva in klubi. Ena izmed stojnic je bila namenjena zdravju, predstavnice Zdravstvenovzgojnega centra Jesenice so izvajale meritve krvnega tlaka in sladkorja, ki se jih je udeležil tudi jeseniški podžupan Miha Rezar. Po izobrazbi je diplomirani politolog, funkcijo podžupana pa opravlja nepoklicno. / FOTO: ZAVOD ZA ŠPORT JESENICE

Na POP TV se je to jesen začela nova, že osma sezona priljubljene oddaje Slovenija ima talent, ki je eden najbolj priljubljenih šovov pri nas. Reklamni spot za oddajo so snemali tudi na bazenu Ukova, ki se ponaša z desetmetrskim skakalnim stolpom, ki so ga s pridom izkoristili za atraktivne posnetke. Voditelja šova, priljubljena Peter Poles in Sašo Stare, pa sta medtem uživala v manj kaskaderskem delu ... / FOTO: POP TV

V predsedniški palači v Ljubljani je potekala slavnostna podelitev certifikata Mladim prijazna občina, ki si ga je za uspešno izvajanje ukrepov s področja mladinskih politik za novo štiriletno obdobje ponovno prislužila tudi Občina Jesenice. Iz rok predsednik republike Boruta Pahorja je certifikat v imenu Občine Jesenice in odsotnega župana prevzela vodja oddelka za družbene dejavnosti in splošne zadeve Petra Dečman. / FOTO: OBČINA JESENICE

Na Jesenicah je lani zaživela nova tematska sprehajalna turistična pot po naselju Murova, imenovana Po poti starih Jesenic. Projekt je financirala Občina Jesenice, izvedli pa so ga na Razvojni agenciji Zgornje Gorenjske. V sklopu projekta so postavili sedem informativnih tabel s QR-kodami, ki obiskovalce z besedili in fotografijami popeljejo v stare Jesenice, izdelana pa sta bila tudi zbiranka Spomini starih Jesenic ter promocijski film o Murovi. Po Murovi so se sprehodili tudi novinarji RTV Slovenija, prispevek je bil objavljen v prvem Dnevniku, zgodovinsko vrednost Murove pa jim je predstavil Ambrož Černe iz Razvojne agencije Zgornje Gorenjske. Ambrož izhaja iz znane družine Černe z Blejske Dobrave.

Se prepoznate na fotografiji?

Jeseničanka Alenka Šifrer išče prijatelje s fotografije. Če se prepoznate, se ji oglasite.

ALENKA BRUN

Jesenice - Takole je zapisala Alenka Šifrer: »Prosim, dobro si oglej obraze na fotografiji. To je fotografija iz preteklosti, iz Novigrada. Če se prepoznaš na sliki, bi

bila zelo vesela, da se javiš in se lahko ponovno srečamo.« Fotografij iz tistega obdobja je več in na eni je Šifrerjeva stara devet let. »Opazila sem, da sva se s punčko skupaj igrali s polžem in

školjko. Bili sva tudi na sprehodu v Pineti. Mama je na hrbtno stran slike napisala (malo se slabo vidi): Valerija in Alenka l. 1974.« Mama je tudi avtorica fotografij, ki so nastale omenjenega leta, ko so bili Šifrerjevi na morju.

Alenka Šifrer se ne spomni imen otrok s fotografije in tudi njena mama ne. Morda so z Jesenic, iz Radovljice, morda od drugod. »Slučajno smo se spoznali. Nismo se prav veliko pogovarjali oziroma oni so se med seboj. Ampak smo bili vseeno lepa in vesela družba,« pravi Šifrerjeva.

Otrok s fotografije Alenka Šifrer ni videla nikoli več. »Res bi si želela spoznati te ljudi. To je moj cilj,« poudari Jeseničanka, sicer oseba s posebnimi potrebami, ki je

Alenka Šifrer / FOTO: OSEBNI ARHIV

v starosti dveh let dobila tudi diagnozo, da ne sliši. Pravi, da bo zelo vesela, če ji uspe najti obraze iz preteklosti, na katero ima lepe spomine. Če se prepoznate na fotografiji, jo poiščite na Facebooku ali Instagramu ter se ji javite v zasebnem sporočilu.

Valerija in Alenka, leto 1974 / FOTO: OSEBNI ARHIV

Otroke s fotografije bi Šifrerjeva rada ponovno srečala.